

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
วันออกยืม.....
เลขทะเบียน..... 1.6922611
เลขเรียกหนังสือ.....

ศิลปนิพนธ์เสนอคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
 พฤษภาคม พ.ศ.2557
 ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE FASHION DESIGN FOR LADIES, OF WOVEN FABRICS

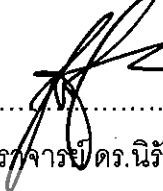
**Arts Thesis Submitted to the Faculty of Architecture of Naresuan University
in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Bachelor of Fine and Applied Arts Degree in Product and Package Design**

May 2014

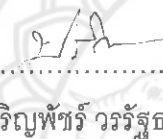
Copyright 2014 by Naresuan University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ" ของ นายกรวรรณ วงษ์แห้ง
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....(ประธาน)
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์)

.....(กรรมการ)
(อาจารย์ชโรจวรรณ ทิพย์อุบลัมภ์)

.....(กรรมการ)
(อาจารย์ปริญญาพัชร วรรณัฐนพัชร)

อนุมัติ

(ดร. สันต์ จันทร์ดมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม พ.ศ.2557

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเครื่องแต่งสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ
ผู้วิจัย	กรวรรณ วงษ์แหยม
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สูดสังข์
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ชโรธรณี ทิพย์อุปถัมภ์ อาจารย์ปริญญาพัชร วรรณัฐนพัชร
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศิลปะกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาออกแบบ ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พ.ศ. 2557
คำสำคัญ	เครื่องแต่งกาย สตรีวัยรุ่น ผ้าทอ

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยผู้วิจัยมีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ เพื่อประเมินความพึงพอใจของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่นจาก ผ้าทอ

วิธีดำเนินการวิจัย คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจาก แนวความคิดของ Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism โดยการนำกระแสปัจจุบัน ศิลยกรรมความงามพลาสติก มาเป็นข้อมูลและวางแผนในการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับสตรีในขั้นต่อไป , ศึกษาเอกสารผลงาน วิจัยเรื่องการศิลปกรรมพลาสติก , ศึกษาแนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism , ศึกษาแนวโน้มเทรนด์ ปี 2013-2014, ศึกษาวิเคราะห์เทคนิคในการตัดเย็บเสื้อผ้าในรูปแบบต่างๆ

จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงกระบวนการออกแบบและผลิต เครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ และยังได้ทราบถึงความพึงพอใจของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้า อีกทั้งยังได้ศึกษากลุ่มเป้าหมาย สตรีวัยรุ่นในการเลือกซื้อเสื้อผ้า

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของงานวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
เครื่องแต่งกายสตรี.....	4
หลักการออกแบบ.....	27
งานวิจัยและงานออกแบบที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	51
4 ผลการวิจัย.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ดำเนินการออกแบบ.....	58
5 บทสรุป.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ประวัติผู้วิจัย.....	72

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ มนุษย์ใช้เครื่องทอห่มร่างกายจากสิ่งที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ใบหญ้า หนังสัตว์ ขนนก ดิน สีต่างๆ ฯลฯ มนุษย์บางเผ่าพันธุ์รู้จักการใช้สีที่ทำมาจากต้นพืช โดยนำมาเขียนหรือสีกตามร่างกายเพื่อใช้เป็นเครื่องตกแต่งแทนการใช้เครื่องทอห่มร่างกาย ต่อมา มนุษย์มีการเรียนรู้ ถึงวิธีที่จะดัดแปลงการใช้เครื่องทอห่มร่างกายจากธรรมชาติให้มีความเหมาะสม และสะดวกต่อการแต่งกาย เช่น มีการผูก มัด สาน ถัก ทอ ถัด ฯลฯ และมีการวิวัฒนาการเรื่อยมา จนถึงการใช้วิธีตัดและเย็บ จนในที่สุดได้กลายมาเป็นเทคโนโลยีจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

โดยสังเขปของประเทศไทยในยุคก่อนจะพบว่ามีการทอผ้าเพื่อใช้สอยภายในครอบครัว โดยการถ่ายทอดวิธีการทอผ้าให้แก่สมาชิกที่เป็นเพศหญิง ซึ่งนับว่าเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมการทอผ้าของไทยมีมาแต่โบราณ จากอดีตถึงปัจจุบันได้พัฒนาการทอผ้าทั้งรูปแบบ เทคนิคการย้อมสี และการออกแบบลวดลาย ดังปรากฏในจดหมายเหตุและพงศาวดารครั้งสมัยสุโขทัย อโยธยา และกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีการทอผ้าตามกลุ่มชนต่างๆ ของไทย เช่น ช่า กะโป้ กระเลิง ส่วย ฯลฯ ดังนั้นจึงถือได้ว่าผ้าทอ ในประเทศไทยแสดงถึง ศิลปะภูมิปัญญาของชุมชนจากบรรพบุรุษสืบทอดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งถ้ามองในภาพรวมสินค้าและผลิตภัณฑ์จากผ้าทอไทยจากภาพรวมอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้าและเครื่องนุ่งห่มไทยยังมีระดับการออกแบบ และดีไซน์ที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมแฟชั่นเครื่องหนังหรือ เครื่องประดับในประเทศอื่นได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สเปน และเยอรมนี ตามลำดับ (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, ศูนย์ข้อมูลสิ่งทอ 2554) การพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย โดยเฉพาะในการผลิตและออกแบบผืนผ้า เป็นที่ยอมรับในระดับคุณภาพกลุ่มลูกค้าโดยส่วนใหญ่ จะอยู่ในแถบอาเซียนด้วยกันเท่านั้น ทั้งนี้มีลูกค้าในหลาย ๆ ประเทศมาสั่งซื้อผ้าผืนในประเทศไทย แล้วส่งไปผลิตยังประเทศเพื่อนบ้านอย่าง กัมพูชา และเวียดนาม จากการสอบถามพบว่า คุณภาพและความสวยงามของผ้าไทยประทับใจ แต่อาจยังขาดในเรื่องของการสร้างสรรค์ออกแบบ อีกทั้งในเรื่องการสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าไทยเป็นสิ่งที่สำคัญโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมแฟชั่นเพราะจะเป็นการยกระดับสินค้าให้มีมาตรฐาน เพิ่มมูลค่า และสร้างการยอมรับจากกลุ่มลูกค้าหากแต่แบรนด์ที่สำคัญที่ต้องสร้างให้ยืนอยู่อย่างแข็งแกร่งให้ได้คือแบรนด์ของประเทศไทย เพราะมันคือ

ภาพรวมของทั้งหมด และจะเป็นฐานที่ส่งเสริมให้สินค้าทุกแบรนด์ของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นควรศึกษารูปแบบและกลยุทธ์การออกแบบแฟชั่นของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการออกแบบเครื่องแต่งกายผ้าทอในอนาคต

วิทยานิพนธ์ การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ได้ดึงแรงบันดาลใจจากกระแสปัจจุบันที่เป็นที่นิยมคือเรื่องศิลปะการรวมพลาสติก บวกกับแนวความคิดงานศิลปะของ Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism เพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายสตรีวัยรุ่นในสไตล์ Creative type (ผู้หญิงสร้างสรรค์) มีความแปลกใหม่ในการรวมพลาสติกกับผ้าทอเข้าด้วยกันประกอบกับงานศิลปะมาเป็นกราฟฟิกในการทำ Popup บนเสื้อเป็นลูกเล่นที่แปลกตาน่าสนใจ

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่นจาก ผ้าทอ

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย

- เครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ 1 คอลเลคชั่นจำนวน 5 ชุด
- เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกง 3 ชุด
- เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดเดรส 2 ชุด

2. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลา 4 เดือน เริ่มตั้งแต่ มกราคม พ.ศ. 2557-พฤษภาคม พ.ศ. 2557

3. ขอบเขตด้านประชากร

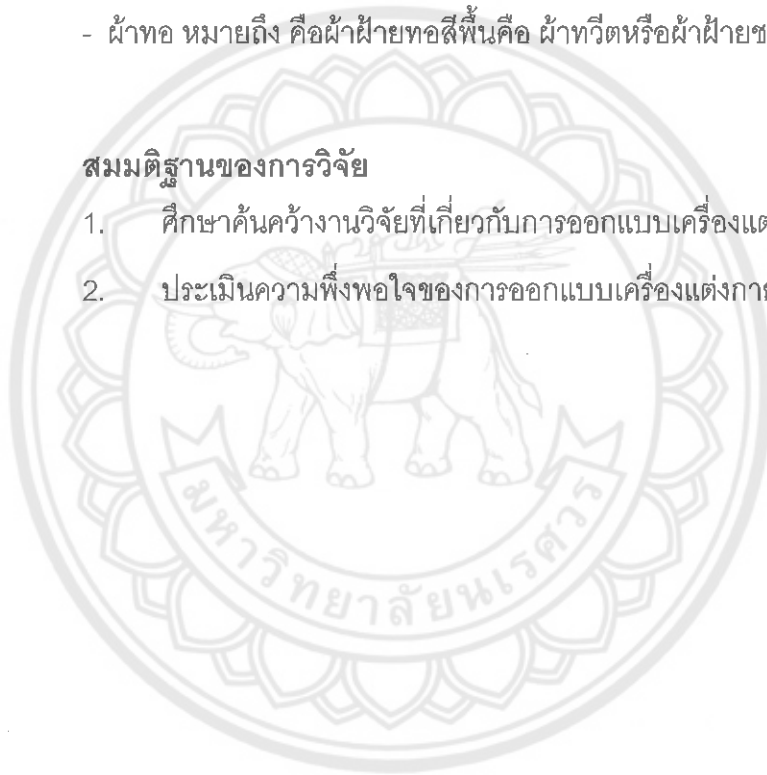
- ผู้บริโภคสตรีวัยรุ่น อยู่ระหว่าง 19-23 ปี ภายในประเทศไทย
- พฤติกรรมผู้บริโภคโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและสังเกต
- ผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายแบบสุ่มตัวอย่าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

- การออกแบบ หมายถึง การรู้จักวางแผนจัดตั้งขั้นตอน และรู้จักเลือกใช้วัสดุวิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิด ตามความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นมา
- เครื่องแต่งกาย หมายถึง เครื่องนุ่งห่มร่างกาย
- สตรีวัยรุ่น หมายถึง เพศหญิงที่มีช่วงอายุระหว่าง 19-23 ปี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตัดสินใจในการเลือกซื้อเสื้อผ้า
- ผ้าทอ หมายถึง คือผ้าฝ้ายทอสีพื้นคือ ผ้าทอสีหรือผ้าฝ้ายชาแนล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ
2. ประเมินความพึงพอใจของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่นจาก ผ้าทอ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าการออกแบบเครื่องแต่งสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าซึ่งแบ่งออกเป็นหัวข้อต่างๆดังนี้

1. เครื่องแต่งกายสตรี

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกาย
- 1.2 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายสตรี

2. หลักการออกแบบ

- 2.1 ความเป็นมาของการออกแบบ
- 2.2 ส่วนประกอบของการออกแบบ
- 2.3 หลักการออกแบบเครื่องแต่งกาย

3. งานวิจัยและงานออกแบบที่เกี่ยวข้อง

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยได้แรงบันดาลใจจาก ศัลยากรรม พลาสติก แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

1. เครื่องแต่งกายสตรี

1.1. ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกาย

ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ มนุษย์ใช้เครื่องห่อหุ้มร่างกายจากสิ่งที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ใบหญ้า หนังสัตว์ ขนนก ดิน สีต่างๆ ฯลฯ มนุษย์บางเผ่าพันธุ์รู้จักการใช้สีที่ทำมาจากต้นพืช โดยนำมาเขียนหรือสักตามร่างกายเพื่อใช้เป็นเครื่องตกแต่งแทนการใช้เครื่องห่อหุ้มร่างกาย ต่อมา มนุษย์มีการเรียนรู้ ถึงวิธีที่จะดัดแปลงการใช้เครื่องห่อหุ้มร่างกายจากธรรมชาติให้มีความเหมาะสม และสะดวกต่อการแต่งกาย เช่น มีการผูก มัด สาน ถัก ทอ ถัด ฯลฯ และมีการวิวัฒนาการเรื่อยมา จนถึงการรู้จักใช้วิธีตัดและเย็บ จนในที่สุดได้กลายมาเป็นเทคโนโลยีจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่อ่อนแอที่สุดในทางฟิสิกส์ เพราะผิวหนังของมนุษย์มีความบอบบาง จึงจำเป็นต้องมีสิ่งปกคลุมร่างกายเพื่อสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ จากความจำเป็นนี้จึงเป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญในอันที่จะแต่งกาย เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์เอง โดยมีสังคมและสิ่งอื่นๆ ประกอบกัน และเครื่องแต่งกายก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามสาเหตุต่างๆ คือ

สภาพภูมิอากาศ ประเทศที่อยู่ในภูมิภาคแถบเส้นอาร์คติก ซึ่งมีอากาศที่หนาวเย็นมาก มนุษย์ในแถบภูมิภาคนี้จะสวมเสื้อผ้าซึ่งทำมาจากหนังหรือขนของสัตว์ เพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ส่วนในภูมิภาคที่มีอากาศร้อนอบอ้าว เสื้อผ้าที่สวมใส่จะทำจากเส้นใย ซึ่งทำจากฝ้าย แต่ในทวีปแอฟริกา เสื้อผ้าไม่ใช่สิ่งจำเป็นสำหรับการป้องกันจากสภาพอากาศ แต่เขากลับนิยมใช้พวกเครื่องประดับต่างๆที่ทำจากหินหรือแก้วสีต่างๆ ซึ่งมีอยู่ในธรรมชาตินำมาตกแต่งร่างกาย เพื่อใช้เป็นเครื่องรางหรือเครื่องป้องกันภูติผีปีศาจอีกด้วย

ศัตรูทางธรรมชาติในภูมิภาคเขตร้อน มนุษย์จะได้รับควมรำคาญจากพวกสัตว์ปีก ประเภทแมลงต่างๆ จึงหาวิธีขจัดปัญหาโดยการใช้โคลนพอกร่างกายเพื่อป้องกันจากแมลง ชาวฮาวายเลียน แถบทะเลแปซิฟิก สวมกระโปรงซึ่งทำด้วยหญ้า เพื่อใช้สำหรับป้องกันแมลง แต่ก็ได้กลายเป็นที่เก็บแมลงเสียมากกว่า ชาวพื้นเมืองโบราณของญี่ปุ่นรู้จักใช้กางเกงขายาว เพื่อป้องกันสัตว์และแมลง

สภาพของการงานและอาชีพ หนังสัตว์และใบไม้สามารถใช้เพื่อป้องกันอันตรายจากภายนอก เช่น การเดินป่าเพื่อหาอาหาร มนุษย์ก็ใช้หนังสัตว์และใบไม้เพื่อป้องกันการถูกหนามเกี่ยวหรือ ถูกสัตว์กัดต่อย ต่อมา สามารถนำเอาใยจากต้นแฟลกซ์ (Flax) มาทอเป็นผ้าที่เรียกกันว่า ? ผ้าลินิน ? เมื่อความเจริญทางด้านวิทยาการมีมากขึ้น ก็เริ่มมีสิ่งทีผลิตเพิ่มขึ้นอีกมากมายหลายชนิด สมัยศตวรรษที่ 19 เสื้อผ้ามีการวิวัฒนาการเพิ่มมากขึ้น มีผู้คิดประดิษฐ์เสื้อผ้าพิเศษ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้สวมใส่ โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานประเภทต่างๆ เช่น กลาสีเรือล่าปลาวาฬ คนงานเหมืองแร่ เกษตรกร คนงานอุตสาหกรรม ข้าราชการทหาร ตำรวจ พนักงานดับเพลิง เป็นต้น อันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างปฏิบัติงาน ทำให้ความต้องการของมนุษย์ในด้านเสื้อผ้ามีมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งในปัจจุบันนี้ เสื้อผ้าที่ผลิตขึ้นมานั้นได้มีการปรับปรุงและตกแต่งพิเศษเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับอาชีพต่างๆ เช่น ให้มีความคงทนต่อสารเคมี ทนต่อพิษ และ อุณหภูมิ นอกจากนี้ยังมีการตกแต่งพิเศษอื่นอีก อาทิเช่น ทนต่อการซักและทำความสะอาด ไม่เป็นสื่อไฟฟ้า ไม่ดูดซึมน้ำ และไม่เป็นตัวนำความร้อน เป็นต้น

ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและศาสนา เมื่อมนุษย์มีสติปัญญามากยิ่งขึ้น มีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มชน และจากการอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะนี้เอง จึงจำเป็นต้องมีระเบียบและกฎเกณฑ์ในอันที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข โดยไม่มีการรุกรานซึ่งกันและกัน จากการปฏิบัติที่กระทำสืบต่อกันมานี้เอง ในที่สุดได้กลายมาเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมขึ้น ในสมัยโบราณ เมื่อมีการเฉลิมฉลองประเพณีสำคัญต่างๆ เช่น การเกิด การตาย การเก็บเกี่ยวพืชผล หรือเริ่มมีการสังคมกับกลุ่มอื่นๆ ก็จะมีการประดับหรือตกแต่งร่างกาย ให้เกิดความสวยงามด้วย

เครื่องประดับต่างๆ เช่น ขนนก หนังสัตว์ หรือทาสีตามร่างกาย มีการสักหรือเจาะ บางครั้งก็วาด ลวดลายตามส่วนต่างๆของร่างกาย เพื่อแสดงฐานะหรือตำแหน่ง ซึ่งในปัจจุบันก็ยังมีหลงเหลืออยู่ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นชาวพื้นเมืองของประเทศต่างๆ ศาสนาก็มีบทบาทสำคัญในการแต่งกายด้วย เหมือนกัน ในสมัยสงครามทางศาสนา เช่น ? สงครามครูเสด ? ซึ่งเป็นสงครามที่ยืดเยื้อนานกว่า 300 ปี การสงครามที่ยาวนานทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างชาติก็เกิดขึ้น ทำให้ได้มีการ แลกเปลี่ยนความคิดและวัฒนธรรมซึ่งกันและกันตามมา

ความต้องการดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม ธรรมชาติของมนุษย์เมื่อเจริญเติบโตขึ้น ย่อมมีความต้องการความสนใจจากเพศตรงกันข้าม โดยจะมีการแต่งกายเพื่อให้เกิดความสวยงาม มีการจับจ่ายใช้สอยในเรื่องเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่สนองความต้องการนี้ได้ดีที่สุดก็คือ นัก ออกแบบเสื้อผ้า ซึ่งได้พยายามออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะที่ แตกต่างกันไปตามระดับของสังคมและเศรษฐกิจของผู้สวมใส่

เศรษฐกิจและสภาพแวดล้อม สถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของมนุษย์ แต่ละ บุคคลย่อมไม่เหมือนกัน จึงทำให้เกิดการแต่งกายที่แตกต่างกันออกไป สังคมทั่วไปมีหลายระดับชน ชั้น มีการแบ่งแยกกันตามฐานะทางเศรษฐกิจ เช่น ชนชั้นระดับเจ้านาย ชาวบ้าน และกรรมกร การ แต่งกายสามารถบอกได้ถึงสถานภาพทางสังคมของผู้สวมใส่ได้อีกด้วย

แฟชั่นและสไตล์ แฟชั่น(Fashion) หมายถึงสมัยนิยม ส่วนสไตล์(Style)หมายถึงลักษณะ ตามยุคสมัยที่บ่งบอกความเป็นเอกลักษณ์ สไตล์ของการแต่งกายจะหมายถึง การแต่งกายที่ เหมาะสมกับแต่ละบุคคลหรือโอกาส มีระยะเวลาอันยาวนานกว่าแฟชั่นและอาจยั่งยืนยุคได้ การแต่งกายที่ ดีควรอยู่ในสมัยนิยมไม่ล้ำสมัย เหมาะสมกับตนเอง การแต่งกายตามแฟชั่นจนเกินไปโดยไม่ พิจารณาถึงรูปร่างและบุคลิกภาพตนเอง อาจทำให้สภาพตัวเองแย่กว่าความเป็นจริง ซึ่งทางหนึ่งที จะช่วยได้คือการรู้จักศิลปะการแต่งกาย

ศิลปะกับการแต่งกาย ความรู้เกี่ยวกับศิลปะในการแต่งกายจะช่วยให้สามารถแต่งกายได้ ดี เป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพให้ดีขึ้น อย่างเช่นเรื่องของเส้น การเลือกใส่เสื้อผ้าที่มีลายเส้นตาม ขวางจะช่วยให้คนที่รูปร่างผอมดูอ้วนขึ้น และการสวมเสื้อผ้าที่มีลายในแนวตั้งจะช่วยให้คนอ้วนดู ผอมลง หรืออย่างเช่นเสื้อผ้าที่มีสีอ่อนสีสว่าง จะช่วยให้ผู้สวมใส่ดูมีร่างกายขนาดใหญ่ขึ้น ดูสดใส ส่วนเสื้อผ้าที่มีสีเข้ม มีด จะทำให้ร่างกายดูมีขนาดเล็กลง และดูหมองมัวเป็นต้น

บุคลิกกับการแต่งกาย

บุคลิกภาพของสตรี มีด้วยกันหลายลักษณะเช่น

- ผู้หญิงลักษณะเข้มแข็งเชื่อมั่น (Dramatic type) รูปร่างจะสูงใหญ่ แข็งแรง แต่งกายสะดุดตาเรียบๆไม่ตกแต่ง ไม่นิยมผ้ามีลวดลายผู้หญิงลักษณะงามพร้อม (Classic type) รูปร่างสวย สดส่วน ท่วงท่าสง่างาม แต่งกายประณีตคำนึงถึงสไตล์มากกว่าแฟชั่น

- ผู้หญิงลักษณะนุ่มนวล(Romantic type) ท่วงท่าอ่อนช้อย แต่งกายสวยงาม เรียบละเอียดชอบการตกแต่งผู้หญิงลักษณะเป็นธรรมชาติ (Natural type) คล่องแคล่ว ร่าเริง แข็งแรง แต่งกายตามสบายคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยมากกว่าการแต่งกาย

- ผู้หญิงลักษณะสร้างสรรค์(Creative type) บุคลิกเป็นของตัวเอง ชอบงานศิลปะ จึงมีสไตล์การแต่งกายไม่เหมือนใคร

- ผู้หญิงลักษณะภูมิฐาน(Eurochic) เป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต ชอบความหรูหราและผ่อนคลาย มั่นใจตนเอง เป็นบุคลิกผสมระหว่าง Dramatic และ Classic

อาชีพกับการแต่งกาย

การแต่งกายเป็นการบ่งบอกสถานภาพทางสังคม บางอาชีพมีการกำหนดลักษณะการแต่งกายหรือเรียกว่าเครื่องแบบ ดังนั้นจึงควรแต่งกายให้มีความเหมาะสมกับอาชีพและสถานภาพของตนเองจึงมีข้อเสนอแนะด้านการแต่งกายสำหรับผู้มีอาชีพต่างๆดังนี้

- นิสิต นักศึกษา ควรแต่งกายตามเครื่องแบบของสถาบันที่กำหนดไว้ให้ การแต่งหน้าควรแต่งเพียงบางๆ รักษาผิวพรรณให้สะอาด เครื่องแบบต้องสวมอย่างถูกต้อง ไม่ปล่อยชายเสื้อผ้า หลุดลุ่ยผมเผ้าควรจัดให้เป็นทรงไม่ทำให้เป็นสีสันจนเกินงาม อุปกรณ์แต่งกายเช่นกระเป๋า รองเท้า ไม่ควรใช้ของแบรนด์เนมเนื่องจากยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง

- เจ้าหน้าที่ในสำนักงาน อันได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท ควรแต่งกายเรียบร้อยตามสมัยนิยมใส่เสื้อเชิ้ตผูกเนคไทหรือแต่งเครื่องแบบของหน่วยงาน สุภาพสตรีควรนุ่งกระโปรง บางแห่งให้สวมกางเกงได้แต่ควรเป็นทรงและสีแบบเรียบร้อยเอาชายเสื้อไว้ในกางเกงหรือสวมสูททับสวมรองเท้าควรมีสีสุน่ภาพและเป็นแบบเรียบร้อย เครื่องประดับแต่งได้พอสมควรไม่ถึงกับกรูกรัง

- ผู้บริหาร อันได้แก่ ข้าราชการผู้ใหญ่ นักธุรกิจระดับบริหารทั้งในภาครัฐและเอกชนทั้งชายและหญิงควรสวมเสื้อผ้าที่ดูภูมิฐาน ตัดเย็บปราณีต สมวัยและฐานะ สวมเครื่องประดับตามสมควร

- ครู อาจารย์ เนื่องจากเป็นอาชีพที่เป็นตัวอย่างของลูกศิษย์ จึงต้องแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย สวมกับวัยแต่ไม่ถึงกับเซ็กซี่สมัย อาจตกแต่งด้วยเครื่องประดับได้บ้าง แต่ไม่ถึงกับโลดโผนหรือตามแฟชั่นจนเกินไป

- นักร้อง นักแสดง เนื่องจากเป็นบุคคลสาธารณะ และเป็นตัวอย่างของเยาวชน การแต่งกายจึงควรแต่งกายให้ดูเรียบร้อยประณีตน่านิยม สะอาด แต่งกายให้เข้ากับสมัยนิยมตามแฟชั่น แต่ไม่ควรแต่งกายไปจนเกินงาม

การพัฒนาตนเองด้านการแต่งกาย

- การพิจารณาตนเอง ควรพิจารณาข้อดีข้อด้อยของตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงกายแต่งกายให้เหมาะสม เช่นการเลือกเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่างที่ผอมหรืออ้วน รูปร่างสูงหรือต่ำ สีผิวกาย เพศและวัยรวมถึงบุคลิกภาพ

- การรับฟังคำวิจารณ์ การเปิดใจกว้างรับฟังคำวิจารณ์จากบุคคลรอบข้าง จะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้เราสามารถทราบจุดเด่นจุดด้อยของร่างกายเรา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

- การแต่งกายให้เหมาะสม การแต่งกายให้เหมาะสมกับเพศ วัย เวลา สถานที่ จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพได้อีกทางหนึ่ง

- การพรางส่วนด้อยเน้นส่วนดี บุคคลทุกคนจะมีจุดเด่นและจุดด้อยของร่างกายเช่นบางคนหน้าสวยแต่ขาไม่สวย จึงต้องพยายามทำให้ดึงความสนใจให้คนอื่นมองที่จุดเด่น จนกระทั่งลืมมองที่จุดด้อย หรือใช้เสื้อผ้าช่วยพรางส่วนด้อยของร่างกาย

- บุคคลที่ร่างกายเตี้ยล่ำ ควรใช้เสื้อผ้าลายเส้นแนวตั้งหรือเฉียงขึ้น เสื้อผ้าควรใช้ทรงแคบยาวคลุมสะโพก กางเกงควรเป็นแบบเรียบๆ ไม่มีจีบ กระโปรงแบบเรียบๆ ควรใช้ผ้าสีเข้มแบบทึงตัว หลีกเลี่ยงการใช้เข็มขัดเส้นใหญ่

- บุคคลที่มีร่างกายอ้วน ควรใช้เสื้อผ้าลายเส้นแนวตั้ง หลีกเลี่ยงลายเส้นโค้งหยักหรือทรงกลม ไม่ควรใช้เสื้อรัดรูปหรือหลวมมากจนเกินไป แบบเสื้อควรเป็นแบบเรียบ ควรใช้เสื้อผ้าสีเข้มหรือโทนหม่นๆ เป็นผ้าที่มีน้ำหนัก ควรหลีกเลี่ยงการใส่เสื้อแขนกุดและผ้าที่มันวาว

- บุคคลที่มีร่างกายผอม ควรสวมเสื้อผ้าลายขวางหรือเส้นโค้ง เสื้อผ้าควรมีการหนุนไหล่ ควรใช้เสื้อคอปิดเพื่อบังความผอมของลำคอ ถ้าใส่เสื้อสูทควรให้ยาวคลุมสะโพก เข็มขัดควรใช้เส้นใหญ่ ถ้าสวมกระโปรงควรเป็นกระโปรงยาวปิดขา ถ้าเป็นกางเกงควรเลือกแบบมีจีบที่เอว ควรเลือกใช้เสื้อผ้าสีสว่างหรือสีอ่อน

- บุคคลที่มีร่างกายสูงใหญ่ จะแต่งตัวได้ค่อนข้างง่าย สามารถใช้เสื้อผ้าได้หลายแบบ แต่ที่สำคัญก็คือควรเลือกให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่

1.2 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายสตรี

เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเป็น 1 ในปัจจัย 4 ที่มนุษย์ต้องการในการดำรงชีวิตเพื่อปกปิดร่างกายและให้ความอบอุ่น ความเจริญของมนุษย์ทำให้เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เสื้อผ้ายังบ่งบอกถึงลักษณะของผู้สวมใส่ได้ด้วย เช่น ฐานะ, เชื้อชาติ, ฯลฯ การพัฒนาของแฟชั่นในแต่ละยุคสมัยแตกต่างกันมาก ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่าง เช่น การเมือง, เศรษฐกิจ, ภูมิอากาศ, ฯลฯ ในศตวรรษที่ 20 แฟชั่นโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะปี ค.ศ. 1920 – 1930 หรือเรียกว่ายุค แฟลปเปอร์ (Flapper) ผู้หญิงสวมกระโปรงสั้นเป็นครั้งแรก และหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้หญิงต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหาเลี้ยงชีพ ดังนั้นเสื้อผ้าที่สวมใส่ย่อมเปลี่ยนไปเพื่อเอื้อประโยชน์ในผู้สวมใส่มากขึ้น กางเกงจึงเป็นที่นิยมตั้งแต่ยุคแฟลปเปอร์เป็นต้นมา แฟชั่นของโลกได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นสากล เพราะการติดต่อสื่อสารของโลกตะวันตกและตะวันออกเป็นได้เปิดกว้างมากขึ้น มีการไปมาหาสู่กัน แฟชั่นของโลกตะวันตกจึงเข้ามามีบทบาทกับโลกตะวันออก เช่น คนไทยบรรจงก็ให้สวมหมวก หรือ ผู้หญิงไทยเลิกสวมใจกะเบน เพื่อความเป็นสากล ยุคประวัติความเป็นมาเครื่องแต่งกายสตรีแบ่งตามยุคได้ดังต่อไปนี้

ยุคอาณานิคมหรือริเจนซี (1795-1815)

เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง มีการปฏิวัติในอเมริกาและฝรั่งเศส สาวในยุคนี้จึงได้รับอิทธิพลการแต่งกายแบบกรีกโบราณ เพราะเชื่อว่าเป็นภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงประชาธิปไตย ลักษณะชุด : ใส่ชุดยาวๆ กรอมพื้น ไม่ใส่คอร์เซ็ท ใส่เอวสูงแบบรัดได้อก พวกผู้ดีจะใส่ชุดสีขาวตลอด พวกฐานะต่ำลงมาหน่อยก็จะใส่ชุดสีพาสเทล ใส่ชุดสีขาวเฉพาะงานเลี้ยง(เพราะเปื้อนง่าย) ฝ้านุ่มๆ บางๆพริ้วๆ เป็นผ้าฝ้ายมีสลินหรือผ้าไหม มักใส่ผ้าคลุมไหล่หรือถุงมือยาว ผมนสั้น ใส่หมวก ในยุคนี้ยังเป็นต้นกำเนิดของ Short Spencer Jacket 1795 เสื้อแบบนี้เดิมเป็นเสื้อผู้ชายแบบแขนยาว มีชายข้างหลังยาว ติดยศทหารตามไหล่และเสื้อ โดยต่อมามีท่านเอิร์ลชื่อ Spencer เป็นคนไปทะเลาะตัดชายข้างหลังออก ทำแฟชั่นแบบของตัวเองขึ้นมา เสื้อก็เลยเรียกชื่อตามท่านเอิร์ลมาตั้งแต่นั้น แฟชั่นนี้สาวๆ เขามาประยุกต์ใส่กับชุดเอวสูงที่ว่าทำจากผ้าไหมหรือขนแกะ ฮิตไปด้วยกันกับชุดพริ้วๆ การกำเนิดของ Short Spencer Jacket 1795 เสื้อแบบนี้เดิมเป็นเสื้อผู้ชายแบบแขนยาว มีชายข้างหลังยาว ติดยศทหารตามไหล่และเสื้อ โดยต่อมามีท่านเอิร์ลชื่อ Spencer เป็นคนไปทะเลาะตัดชายข้างหลังออก ทำแฟชั่นแบบของตัวเองขึ้นมา เสื้อก็เลยเรียกชื่อตามท่านเอิร์ลมาตั้งแต่นั้น แฟชั่นนี้สาวๆ เขามาประยุกต์ใส่กับชุดเอวสูงที่ว่าทำจากผ้าไหมหรือขนแกะ ฮิตไปด้วยกันกับชุดพริ้วๆ ชุดชั้นใน จริงๆ สมัยนั้นเขาไม่ฮิตชุดชั้นในกัน บางคนใส่ชุดแบบพริ้วๆ แบบเดียวกันไว้

ข้างในอีกชั้น ยกเว้นคนที่หุ่นไม่เอื้ออำนวยก็จะใส่เสตย์แบบในภาพ ส่วนใหญ่เป็นสีเนื้อ ซึ่งทำให้ดูไม่ออกว่าใส่ชั้นในหรือเปล่า

Evening dress and walking dress
c. 1815

ภาพที่ 1 ตัวอย่างชุดในยุคอาณานิคมหรือรีเจนซี (1795-1815)

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir/empire.gif>)

ยุคโรแมนติก (1815-1840)

หลังสงครามผ่านพ้น คนก็หันมาบ้าการแต่งกายแบบอังกฤษจำ เรียกอีกอย่างว่า แองโกลมานีเย Anglo-mania ศิลปินและนักปราชญ์ต่างหันมาบ้าศิลปะโรแมนติกู้อันเห็นว่าศิลปะแนวนี้เน้นอารมณ์ความรู้สึก ยุคนี้ผู้หญิงถูกเน้นให้เห็นว่าเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า และสวยงามชอบการแต่งตัว ลักษณะชุด : พูฟองตั้งแต่หัวจรดเท้า ชุดยุคนี้มีลักษณะพิเศษคือไหล่ลู่ลง เอวคอด ผายออกที่สะโพกเพื่อเน้นความเป็นสตรีเพศ จะเห็นว่าเดรสแบบเดิมถูกแต่งเติมให้เว่อริขึ้นเรื่อยๆ เอวสูงค่อยๆ ต่ำลงมาอยู่ที่เอวปกติ รัตตัวด้วยคอร์เซ็ทสุดโหด กระโปรงค่อยๆ พองขึ้นแบบอลังการตกแต่ง

ประดับประดาหรูหราที่เห็นได้ชัดเจนจะเป็นแฟชั่นทรงผมและหมวกใหญ่โต แบบขนดอกไม้มามาก
 สวน ทรงฮิตยุคโรแมนติกคืออันนี้ เรียกว่า Apollo knot

ภาพที่ 2 ตัวอย่างชุดในยุคโรแมนติก (1815-1840)

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir/1826blueturban600x30.jpg>)

ยุควิคตอเรียนตอนต้น (1840-1870)

ปี 1837 พระราชินีวิคตอเรียขึ้นครองราชย์มีลูกเก้าคน เธอเป็นต้นแบบของผู้หญิงแบบ ถ่อมตน อูทิสตนเพื่อครอบครัว ยึดมั่นในศีลธรรม รสนิยมเธอเป็นแรงบันดาลใจให้สาว ๆ ยุคนั้น แต่งตัวตาม ลักษณะชุด :ชุดยุคนี้เป็นอะไรที่น่ารัก จึงไม่แปลกที่หลากหลาย คนชอบและนำมาประยุกต์กับการแต่งตัวคอสเพลย์แนวโลลิต้าก็มาจากยุคนี้ด้วย ลักษณะไหล่แคบและลู่ลง ลำตัวแคบมาก ด้วยการรัดคอร์เซ็ต กระโปรงบานพอคว ยาวกรอมพื้นและค่อยๆ พองขึ้นเรื่อยๆ ตามยุคสมัยที่ผ่านมา สมัยนั้นต้องใส่กระโปรงถึงหกชั้นเพื่อให้มันบาน เป็นปัญหาทำให้ชุดหนักเกินไป เลยเริ่มมีคนคิดแก้ปัญหาโดยการใส่ลู่ มีชื่อเรียกว่า Cage Crinolineหมวกใหญ่ๆ หายไป ยุคนิยามใส่หมวกแบบ deep bonnets ซึ่งเป็นหมวกปกปิดหน้า จะมองเห็นหน้าเต็มเมื่อหันหน้าเข้าหากันตรงๆ เท่านั้น เป็นการแสดงถึงความถ่อมตัว Bertha neckline คอเสื้อแบบโหวกเช็กชี ใช้สำหรับชุดงานกลางคืน เนื่องจากชุดแบบนี้มีการรัดคอร์เซ็ต ทำให้ผู้หญิงทำอะไรไม่สะดวก เวกก็ก๊ว กระโปรงก็บานจะก้ม จะเงยอะไรก็ไม่ได้ เลยมีชาวอเมริกันคนหนึ่งชื่อ Mrs.Bloomers คิดชุด Bloomers ขึ้นมา ลักษณะเป็นกางเกงชั้นในแบบชายาวพองๆ Mrs.Bloomers ซึ่งเป็นแฟมินิสต์พยายามชวนคนให้มาใส่ชุดนี้ แต่ก็ไม่ฮิต ใส่กันในหมู่เด็กๆ เท่านั้น

ภาพที่ 3 ตัวอย่างชุดในยุควิคตอเรียนตอนต้น (1840-1870)

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir/evrowggg.gif>)

ยุควิคตอเรียนตอนปลาย (1870-1890)

สามีของพระราชินีวิคตอเรีย สวรรณคต เธอเลยเก็บตัวและใส่แต่ชุดดำ สีดำเลย "อิน" ขึ้นมาในช่วงนั้น ลักษณะชุด : รูปทรงของชุดเริ่มเน้นสัดส่วนแต่ก็ปกปิดร่างกายในเวลาเดียวกัน จะเห็นว่าช่วงบนเข้ารูปมากขึ้นและสีเข้มมาแรง มีการเปลี่ยนแปลงจาก "สู่ม" มาใส่ "ที่ต่างกระโปรง" (Bustle) ลักษณะเหมือนกระโปรงของตัวอิจจาในตินเดอเรลล่า ทำให้กระโปรงจะไม่กางรอบด้าน เหมือนแบบเดิมแต่จะถูกดันไปด้านหลังแทน ช่วงแรกเป็นแบบ Soft Bustle ใส่แล้วก็พองๆ น่ารักดี ช่วงหลังหันมานิยม Hard Bustle ใส่แล้วเหมือนม้าเดินมากกว่าคน

ภาพที่ 4 ตัวอย่างชุดในยุควิคตอเรียนตอนปลาย (1870-1890)

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir/garden450x20.jpg>)

ประวัติศาสตร์เครื่องแต่งกายไทย

การแต่งกายของคนไทยแยกออกเป็นยุคสมัยต่างๆตามปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงทางด้านการปกครอง การเมือง อิทธิพลของสังคมและเศรษฐกิจ

การแต่งกายของไทยจึงเป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่ได้รับการผสมผสานความคิดในด้านต่างๆ ตลอดระยะเวลาอันยาวนานในประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งการแต่งกายในแต่ละสมัยจะพิจารณาจากทรงผม ผ้าห่ม ผ้าถุง เสื้อ กางเกง และเครื่องประดับเป็นสำคัญ โดยมีหลักฐานที่ทำให้เราได้เรียนรู้ถึงเรื่องราวการแต่งกายของคนไทยในหลายด้าน เช่น จากภาพจิตรกรรมฝาผนัง ภาพวาด ภาพถ่าย จดหมายเหตุ วรรณกรรม หนังสือต่างๆ รวมทั้งโบราณสถานและโบราณวัตถุ

แต่ละยุคสมัยจะมีการแต่งกายที่แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงวัฒนธรรมที่เป็นดั้งเดิม หรือได้รับอิทธิพลจากที่อื่นๆ เพราะวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมล้วนต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมในสมัยนั้น

การแต่งกายของไทยสมัยก่อนยุคสุโขทัยสมัยไทยมุง

สมัยไทยมุงอายุราว 4000 ปีก่อนสมัยพุทธกาล มีการสันนิษฐานว่ามีการแต่งกาย คือสวมเสื้อไม่มีแขน ยังมีการตกแต่งสีสันบนเสื้อผ้า กระดุมทำด้วยผ้า ทรงผมเกล้าขึ้นสูงโดยมุ่นผมไว้กลางกระหม่อม

สมัยอ้ายลาว พ.ศ.400 ชาวไทยอพยพลงมาจากทางใต้ อาศัยอยู่รวมกันเป็นประเทศ เรียกว่า "นครเพงาย" การแต่งกายในสมัยนั้นยังคงนุ่งกางเกง เสื้อนอกจากแขนแล้วยังมีเสื้อแขนยาวปิดคอเพิ่มขึ้นด้วย มีการย้อมสีผ้า ทำพรมขนสัตว์ ทอผ้าเป็นลายต่างๆ ได้หลายชนิด และทำรองเท้าสวมใส่เอง

สมัยน่านเจ้า แบ่งออกเป็นสมัยย่อยๆ อีกหลายสมัย คือ สมัยอิสรนคร (พ.ศ.1000-1160) สมัยนครหนองแส (พ.ศ.1161-1300) และสมัยโยนก (พ.ศ.1300-1650)สตรีในสมัยนี้เริ่มใช้น้ำหอมจากต้นหม่อนทาผม สตรีชั้นสูงจะนุ่งขึ้นใหม่ บนเอวมีผ้าไหมประดับ ผมหเกล้าสูง บางครั้งจะประดิษฐ์ผมเป็นเปียห้อยแล้วม้วนไว้ด้านหลัง ใส่ต่างหูทำด้วยไข่มุก ทับทิมหรืออาพันธ์

สมัยทวารวดี สตรีชาวทวารวดีจะนุ่งผ้าขึ้นจีบพื้น หรือลวดลายย้อมสีกรัก (แก่นขนุนใช้ย้อมผ้า) ไม่สวมเสื้อ ห่มสไบเฉียงเป็นจีบตามยาว ใช้ผ้าฝ้ายเนื้อบาง ผมหเกล้ามวย ใช้ผ้าสลับสีรัดเกล้าไว้แล้วปล่อยเส้นลงมาเป็นกรอบวงหน้า นิยมประดับต่างหูเป็นห่วงกลมหรือแผ่นกลม

สมัยศรีวิชัย การแต่งกายจะคล้ายคลึงกับแขกในแถบแหลมมลายู เกาะสุมาตรา ชวา คือผู้หญิงนุ่งผ้าครึ่งแข้ง ปลายบานยกขอบหรือนุ่งผ้าผืนเดียว บางแบบเนื้อ ขอบผ้าชั้นบนทำเป็นวงโค้งเห็นส่วนท้อง คาดเข็มขัดผ้าปล่อยชายลงทางด้านขวา นิยมใส่กำไลมือและเท้า

สมัยลพบุรีจะมีแต่งกายคล้ายกับศิลปะเขมรของกัมพูชา ผู้หญิงนุ่งผ้าให้ชายซ้อนกันตรงหน้า แล้วปล่อยชายออกสองข้างเป็นปลี บางครั้งปล่อยชายยาวลงมาถึงสะโพก ทั้งขวาและซ้าย เป็นลักษณะชายไหว ไม่สวมเสื้อ ทรงผมแฉกกลาง ตอนบนมุ่นเป็นมวยปักด้วยปิ่นยอดแหลม สวมกำไลต้นแขนและมือทั้งสองข้าง

สมัยเชียงแสน (ไทยลานนา) ในสมัยนี้เครื่องแต่งกายเริ่มมีลวดลายประดับเสื้อผ้า ผู้หญิงนุ่งผ้าถุงกันมาก นิยมผ้าถุงที่มีลวดลายสลักสี มีสีสันสดใส และใช้สไบแพรบางสำหรับรัดให้กระชับอกขณะที่ทำงาน ทรงผมใช้รัดเกล้าไว้กลางศีรษะ

การแต่งกายของไทยสมัยสุโขทัย

อาณาจักรสุโขทัยเริ่มราว พ.ศ.1781 เป็นระยะเวลาใกล้กับที่ไทยอีกพวกหนึ่งเรียกตัวเองว่า ปงหรือปา ไปก่อตั้งอาณาจักรอาหม บัดนี้คือมณฑลอุบลราชธานีในอินเดีย พอขุนรามคำแหงได้ทรงประดิษฐ์อักษรไทย จึงมีอิทธิพลทางวัฒนธรรมพราหมณ์และขอมแพร่มาถึงสตรีไว้ผมเกล้าสูง เรียกว่า โองขโดง คือรวบขึ้นไปเกล้ามวยกลางกระหม่อม มีเกี้ยวหรือพวงมาลัยสวม สนมก้านัลแต่งกายกรัชกายนุ่งห่มผ้าลิตพิศตร์ ผ้าสุวรรณพิศตร์ ประดับเครื่องอลังการณ์ มีจดหมายเหตุบันทึกการแต่งกายสตรีว่า "หญิงนุ่งผ้าสูงพื้นดิน 2-3 นิ้ว (กรอมเท้า) สวมรองเท้ายกทำด้วยหนังสีดำสีแดง

สมัยอยุธยา รัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิพระมหาลีเทวีแต่โบราณเสวยพระกระยาหารต่างเวลากับพระมหากษัตริย์ ย่อมโปรดให้ข้าหลวงตั้งเครื่องเสวยของพระองค์เองก่อนหรือภายหลัง เพื่อมีเวลาถวายปรนนิบัติพระราชสวามีได้เต็มที่ เครื่องทรงเป็นภูษาจีบห่มผ้าปัก มีเครื่องประกอบยศขัตติยนาวิ ต้นสมัยอยุธยา (พ.ศ. 1893-2131) พระเจ้าอู่ทองทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยา ศิลปะการดนตรีขับร้องและกลอนเพลงเฟื่องฟู ไทยเริ่มนุ่งจุกกระเบน แปลงจากทรงหยักรั้งอย่างขอม หญิงนุ่งจีบห่มสไบ มีผ้าห่มอย่างผ้าสไบชั้นนอกใช้ผ้าเนื้อหนาก็ได้ ตามกฎหมายเทียรบาลสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถระบุว่า "เมื่องานใส่เคียรเพชรมวย" คือ เกล้าไว้ที่ท้ายทอย "เกล้าหนูหยิกเกี่ยวแซม" คือ เกล้าผมสูงไว้บนกระหม่อม สมัยอยุธยา (พ.ศ.2275-2301) ในสมัยอยุธยา รัชกาลพระเจ้าบรมโกษฐ์ วรรณคดีไทยเฟื่องฟูมากจึงมีการแต่งกายเกี่ยวกับสตรีที่ไว้ผมยาว สิ้นรัชกาลพระเจ้าอยู่หัวบรมโกษฐ์ การแต่งกายของสตรีก็มีการเปลี่ยนแปลงไป ผมที่เคยไว้ยาวประบาก็ตัดสั้น เพื่อสะดวกในการปลอมเป็นชายอพยพลบหนี ห่มผ้าคาดอกแบบตะเบงมานรวบชายผูกเงื่อนที่ต้นคอ

การแต่งกายของไทยสมัยอยุธยา

สมัยอยุธยานับตั้งแต่พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ.1983 ในสมัยนี้ศิลปะการร้องรำทำเพลงเจริญมากขึ้น ประชาชนรู้จักรักสวยรักงาม ผู้หญิงนุ่งผ้าจีและผ้ายกสไบเฉียง สวมเสื้อบ้าง โดยมากเป็นแขนกระบอก เนื่องจากสมัยอยุธยาเป็นราชธานียาวนานถึง 417 ปี เกิดสงครามขึ้นบ่อยครั้ง เหตุการณ์ทั้งหลายจึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของการแต่งกาย แบ่งออกได้ 3 รูปแบบ คือ

1. การแต่งกายตามกฎหมายเถียรบาล เป็นแบบของเจ้านายหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งผู้ชายและผู้หญิง ตลอดจนชนที่มีฐานะทั้งหลายจะแต่งกายลักษณะนี้ตามไปด้วย และการเกล้ามวยผู้หญิงยังคงนิยมกันอยู่

2. ในระยะกลาง ชาวบ้านเริ่มมีการนุ่งโจงกระเบน ต่อมาสมัยพระนารายณ์ ผู้หญิงไทยยังคงไว้ผมยาวจนถึงสมัยขุนหลวงบรมโกศ และนิยมหม่สไบกันมาก

3. ยุคสงคราม ในสมัยอยุธยาตอนปลายต้องมีการสู้รบเพื่อรักษาเอกราช ทั้งผู้ชายและผู้หญิงต้องมีการช่วยกันต่อสู้กับศัตรูด้วย การแต่งกายจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ผู้หญิงตัดผมสั้นลง เพื่อปลอมเป็นผู้ชายและสะดวกในการหนีภัย เสื้อผ้าอาภรณ์จึงต้องตัดทอนไม่ให้รุ่มร่ามเปนนุสรระคต่อการเคลื่อนไหว และการเคลื่อนไหว มีการหม่ผ้า"ตะเบงมาน" คือหม่ไขว้กันแล้วรวบไปผูกไว้หลังคอก ซึ่งการแต่งกายในสมัยอยุธยายังแบ่งออกเป็น 5 สมัยได้ดังนี้

- อยุธยาสมัยที่ 1 (พ.ศ.1893-พ.ศ.2091) ผู้หญิงนุ่งจีบหน้าเหมือนกับสมัยสุโขทัย สวมเสื้อแขนกระบอกคอกลม ผ่าอก แต่ตัวเสื้อเข้ารูปยาวกว่าเดิม มีผ้าคลุมสะโพกไว้ด้านในของตัวเสื้อ แต่ปล่อยชายยาวออกมาข้างนอก คล้ายกับเสื้อในของสตรียุคเชียงแสนระยะแรก ที่ปล่อยชายเลยลงมาทับผ้าชั้น แต่ต่อมาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของตัวเสื้อไป โดยต่อเข้ากับชายเสื้อลงมาอีกทีหนึ่ง การแต่งหน้าผู้หญิงนิยมแต่งหน้ามากกว่าเดิม เป็นเพราะมีการติดต่อกับคนต่างชาติมากขึ้น

- อยุธยาสมัยที่ 2 (พ.ศ.2091-พ.ศ.2163) ผู้หญิงนุ่งกางเกงหรือโจงกระเบน สวมเสื้อแขนกระบอกคอกลมผ่าอก ไม่นิยมสไบ ตัดผมสั้นเพื่อดูเป็นผู้ชาย แต่จะหวีเสยขึ้นไป ไม่แต่งหน้า

- อยุธยาสมัยที่ 3 (พ.ศ.2163-พ.ศ.2199) ผู้หญิงนุ่งผ้าจีบซ้อนกัน มีชายพก ผู้หญิงไทยเริ่มออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ไม่นิยมสวมเสื้อ หากแต่ใช้ผ้าสมัยบางพันรอบอก แล้วตลบขึ้นไปพาดเฉียงบนบ่าไว้ ผู้หญิงเกล้าผมอย่างเดียว แต่มวยผมคล้ายญี่ปุ่น เพราะชาวญี่ปุ่นเข้ามามากกว่าในสมัยใดๆ จึงรับเอาวัฒนธรรมการแต่งกายของญี่ปุ่นบางส่วนเข้ามา

- อยุธยาสมัยที่ 4 (พ.ศ.2199-พ.ศ.2275) ผู้หญิงมาแต่งผ้าขึ้น ส่วนใหญ่ผู้หญิงในราชสำนักสวมเสื้อผ่าอกคอแหลม (แต่เดิมนิยมสวมเสื้อคอกลม) แขนกระบอกยาวจรดมือ ผู้หญิงชาวบ้านหมสไบ มี 3 แบบ คือ รักอก สไบเฉียง และหมสไบเบี่ยง การแต่งกายลักษณะนี้เหมาะสำหรับเวลาทำงาน บุกป่าฝ่าดง ทำให้เกิดความคล่องแคล่ว จึงนิยมหมกกันมากเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ทรงผสมสตรีในราชสำนักไว้ผสมแบบหญิงพม่าและลานนาไทย คือ เก้าผมไว้บนกระหม่อมแล้วคล้องด้วยมาลัย ถัดลงมาปล่อยผมสยายยาว นอกจากนี้นิยมมัดหน้า ย้อมฟันและเล็บให้เป็นสีดำ ไว้เล็บยาว ทาปากสีแดงเรื่อ ส่วนผู้หญิงชาวบ้านนิยมตัดผมสั้นตอนบนเช่นเดียวกับผู้ชาย แล้วถอนไรผมรอบๆ ให้เห็นชัด ผมตอนที่ถัดลงมาไว้ยาวลงไปประป่า เรียกว่า "ผมปีก" อีกกลุ่มหนึ่งไว้ผมสั้นมากเช่นเดียวกับผู้ชาย ผมทรงนี้เป็นที่นิยมกันมาก โดยเฉพาะในสมัยพระเพทราชา และนิยมทาน้ำมันหมอดด้วย ผู้หญิงชาวบ้านชอบที่จะประแป้งลายพร้อย ไม่เล็บเนื่องจากต้องทำงานหนัก ไม่ทาแก้มทาปาก

- อยุธยาสมัยที่ 5 (พ.ศ.2275-พ.ศ.2310) สมัยนาฏศิลป์รุ่งเรืองมาก สตรีหันมาแต่งขึ้นยก จีบหน้า หมสไบตาต ใงานพิธีการต่างๆ สวมเสื้อริ้วทอง ซึ่งทำด้วยผ้าไหมสลับด้วยเส้นทองแดง การหมสไบไม่มีหลายแบบ แบบแรก คือ หมสไบคอแล้วตลบชายไปข้างหลังทั้งสองข้าง การหมสไบชนิดนี้ใช้ทับบนเสื้อริ้วทองอีกชั้นหนึ่งและใช้เจียรระเบิด (ผ้าคาดพุง) คาดไว้ตรงเอวเสื้ออีกทีหนึ่ง แล้วปล่อยชายยาวลงมาตรงหน้าแบบที่สอง คือ หมสไบเฉียง ซึ่งสวมเสื้อหรือไม่สวมก็ได้ สวมใส่เมื่อตอนอยู่บ้าน สวมใส่เครื่องประดับด้วยกำไลข้อกันหลายอัน นิยมสวมแหวนนิ้วก้อย เป็นรูปแหวนงูและแหวนประดับชนิดต่างๆ ทรงผมมีการไว้ผม 3 แบบ คือ

1. หัวลงมาประป่า แสกกลางใส่น้ำมันจนดูดำขับและมีกลิ่นหอม
2. มีเทริดประดับศีรษะ แล้วเกล้ามวยที่ท้ายทอย
3. เก้าผมปีกให้เห็นเป็นมวยกลางกระหม่อม ใช้เกี้ยวรัดไว้ปลายผมจึงดูบานออก

คล้ายผมทรงลูกจัน และถอนไรผมรอบๆ ผมมวยนั้นด้วย

การแต่งกายของไทยสมัยกรุงธนบุรี

เป็นสมัยที่มีวัฒนธรรมจีนเข้ามาแพร่หลาย ทำให้มีอิทธิพลต่อการแต่งกายของคนไทย จึงนิยมใช้ผ้าแพรจีน เลิกการนุ่งโจงกระเบนกลับมานุ่งผ้าถุงกันอีกครั้ง ผู้หญิงนุ่งผ้าถุงโดยขมวดชายพกไว้ตามสบาย หมสไบรัดหน้าอกแบบธรรมดา นิยมใช้ผ้าแพร ผมเริ่มไว้ทรงใหม่ คือ ผมทัดผมที่เป็นฟูตรงชายผมตกที่ริมหูทั้งสองข้าง ไว้สำหรับทัดดอกไม้ ข้างหน้าไว้สั้น แต่ยาวพอสำหรับให้เสยไปข้างหลังได้ ไม่มีการแสกผมการแต่งกายสมัยนี้เป็นลักษณะเรียบง่าย ไม่หรูหรา ยังได้รับอิทธิพลจากยุคก่อน และเป็นช่วงที่กำลังมีการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

การแต่งกายไทยสมัยยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยรัชกาลที่ 1-4 (พ.ศ.2325-2411)

การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นเป็นราชธานี ศูนย์กลางอาณาจักรใหม่ของคนไทย ชนชั้นนำของไทยยังคงรักษาและสืบทอดประเพณีอันดีงามไว้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกัน วัฒนธรรมบางอย่างก็ได้เปลี่ยนแปลงไปและมีลักษณะสอดคล้องกับสภาพบ้านเมืองในอาณาจักรแห่งใหม่ เช่นเดียวกับการแต่งกายของผู้คนสมัยนี้ ทั้งแบบทรงผม เสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องประดับต่างๆ ก็ยังคงรักษาลักษณะบางอย่างที่ไว้และเปลี่ยนแปลงรูปแบบบางอย่างตามความนิยมและสภาพสังคม การแต่งกายตามประเพณีนิยมในท้องถิ่นของราษฎรในแถบภาคเหนือ อีสาน ใต้ จึงแตกต่างกันกับประเพณีของราษฎรในเขตเมืองหลวงภาคกลาง

การแต่งกายของคนในยุคนี้เป็นแบบอย่างการแต่งกายตามจารีตประเพณี ลักษณะการแต่งกายโดยทั่วไปของคนในสมัยนี้ คือ หมวกหมอลาบ นุ่งผ้าโจงหรือจีบ โดยลักษณะการแต่งกายตามจารีตนี้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปเมื่ออิทธิพลของชาติตะวันตกขยายตัวเข้ามา ซึ่งความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมการแต่งกายได้เกิดขึ้นในกลุ่มชนชั้นสูงก่อน ในฐานะผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการยอมรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาปรับใช้กับวัฒนธรรมเดิมที่มีอยู่ก่อน ซึ่งการแต่งกายในสมัยรัชกาลที่ 1-3 เป็นการแต่งกายที่สืบเนื่องมาจากการแต่งกายสมัยอยุธยาเป็นส่วนใหญ่ และในสมัยรัชกาลที่ 4 ยุคของการปรับตัวใหม่ในหลายด้าน มีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนในเรื่องการแต่งกาย ดังปรากฏความในพระพงศาวดารของพระเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ (ขำ บุญนาค)

“ทรงเห็นว่าพวกที่ไม่สวมเสื้อเหมือนเปลือยกาย ร่างกายจะเป็นกลากเกลื้อน หรือเหงื่อที่ออกมาเห็นแล้วไสโครก ทรงเห็นว่าพวกที่ไม่สวมเสื้อนั้นเป็นมนุษย์อย่างต่ำ เพราะฉะนั้น จึงขอให้ท่านทั้งหลายจงสวมเสื้อเข้ามาในที่เฝ้าจตุรทิศ”

การแต่งกายของชนชั้นสูงจะมีลักษณะการแต่งกายที่เป็นไปตามจารีตประเพณี ซึ่งบางอย่างสืบทอดมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ส่วนการแต่งกายของคนสามัญจะนุ่งผ้าจีบ หมอลาบ ถ้าในเวลาทำงานก็ใช้หม้อตะเบ็งมาน ปล้อยชายหรือผูกชาย หากอยู่บ้านก็หมั้นหน้าแบบผ้าแถบ เวลาออกจากบ้านจึงใช้สไบเฉียง ในฤดูหนาวหม้อผ้าหรือแพรเปลาะคลุมไหล่ ตัดผมปึกถ้าเป็นวัยสาวตัดผมสั้นแบบดอกกระพุ่ม แล้วปล้อยท้ายยาวจนถึงบ่า ถ้าเป็นผู้ใหญ่ ตัดผมปึกแบบโกนท้ายทอยสั้น ในกรณีเป็นสตรีแต่งงานแล้ว เวลาไม่อยู่บ้านอาจไม่หม้อสไบ นอกจากนี้ลักษณะของผ้านุ่งและสไบ หากเป็นสตรีฐานะดีจะนุ่งผ้ายกทอด้วยไหมและเป็นผ้าที่ลึกลับ

การแต่งกายไทยยุครัตนโกสินทร์สมัยใหม่ สมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ.2411-พ.ศ.2453)

ในยุคที่ประเทศตะวันตกขยายขอบเขตอำนาจของตนด้วยการล่าอาณานิคมในตะวันออก ประเทศไทยต้องเข้าสู่ภาวะล่อแหลมต่อการเป็นเมืองขึ้น ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 นโยบายหนึ่งของพระองค์ คือ การเปิดประเทศทำการค้ากับชาติตะวันตกอย่างเสรีและปรับปรุงประเทศในด้านต่างๆ

การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมกาแต่งกายก็เป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุง ระยะเวลาเป็นเพียงเพื่อป้องกันการดูหมิ่นของชาวตะวันตก ต่อมาได้มีการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้นทั้งด้านการทูตและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนทำให้วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวตะวันตกเข้ามามีบทบาทกับชาวไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5 จึงเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงการแต่งกายของคนไทยอย่างแท้จริง ส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางด้านการแต่งกาย คือ บรรดานักเรียนที่ได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศแล้วกลับมาเป็นกลุ่มสำคัญในสังคม เป็นผู้ที่เผยแพร่การแต่งกายแบบชาวตะวันตก ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตบางประการ เช่น การสังสรรค์ที่สโมสร คลับ การจัดเลี้ยงที่เรียกว่า ปาร์ตี้

การเปลี่ยนแปลงเครื่องแบบฝ่ายพลเรือนในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยทั่วไปยังคงมุ่งผ้าหมสไบกันอยู่ แต่เพิ่มเสื้อเข้ามาในยุคก่อนๆ ผู้หญิงหมสไบอย่างเดียวเป็นส่วนใหญ่ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ตอนต้น ประมาณ พ.ศ.2416 ผู้หญิงเริ่มมาสวมเสื้อแล้วหมสไบทับ โดยกล่าวถึงประวัติของเจ้าคุณพระประยูรวงศ์ ในพระราชพิธีราชาภิเษกตอนหนึ่งในงานว่า

“โปรดให้ใส่เสื้อแขนยาว ชายเสื้อเพียงบนเอว แล้วหมสไบเฉียงปานอกเสื้อและสวมเกือกบูตกับถุงเท้าตลอดน่องด้วย นอกจากนี้ยังโปรดให้เลิกนุ่งจีบมาเปลี่ยนมานุ่งโจงกระเบนให้หมด จะนุ่งจีบได้เมื่อแต่งเต็มยศใหญ่ มีตาตหมัดด้วยเท่านั้น”

หลังจากที่รัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2440 ได้มีการนำแบบอย่างการแต่งกายสตรียุโรปมาดัดแปลง สตรีชั้นสูงเริ่มใช้เสื้อผ้าตัดตามแบบอังกฤษสมัยวิกตอเรีย เป็นเสื้อแขนพองตรงไหล่ แขนยาว และบางครั้งนิยมแขนเพียงศอก เรียกว่าเสื้อแขนพองแบบชาห์มูแฮม ตัวเสื้อประดับด้วยลูกไม้หรือติดโบระยับไปทั้งตัว ตัวเสื้อพอดีตัว คอเสื้อนิยมคอตั้งสูง แต่ยังคงนุ่งโจงกระเบนเป็นผ้าม่วง ผ้าลายหรือผ้าพื้นเข้ากับสีเสื้อและสะพายแพร สวมถุงน่องรองเท้า และในตอนปลายรัชกาล ช่วงนี้จะนิยมใช้ผ้าแพร ผ้าไหมและผ้าลูกไม้ตัดแบบยุโรป ที่นิยม คือ คอตั้งสูง แขนยาวพู่พอง มีระบายลูกไม้เป็นชั้นๆ รอบแขนเสื้อ เอวเสื้อจีบเข้ารูปหรือคาดเข็มขัด และยังสะพายแพร สวมถุงเท้าที่มีลายโปร่ง หรือปักด้วยดิ้นดงาม สวมรองเท้าส้นสูง

การแต่งกายไทยสมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2453-พ.ศ.2468)

ผู้หญิงโดยทั่วไปยังคงนุ่งโจงกระเบน อย่างน้อยที่สุดก็คาดผ้าแถบถัดมาสวมเสื้อระบาย ลูกไม้แต่คอเล็กกว่าเก่า และนิยมแขนยาวเสมอศอก แขนไม่พองมาก และไม่รัดปลายแขนเป็นชั้นๆ มีผ้าสไบพาดไหล่ โดยรวมตอนหัวไหล่ติดเข็มกลัดแล้วปล่อยให้หย่อนลงมา รวบชายสไบไว้ข้าง ลำตัวทั้งชายยาว มีการใช้ผ้าแพรพิมพ์ลายดอกเป็นแพรสะพาย นอกเหนือจากแพรบางหรือ ผ้าลูกไม้สมัยก่อน ต่อมาเริ่มนุ่งผ้าขึ้น และแบบเสื้อได้เปลี่ยนไปเพื่อเหมาะสำหรับเข้าชุดกับผ้าขึ้น เสื้อระบายลูกไม้ที่นิยมกับเป็นชั้นเป็นเชิงความนิยมลดลงเปลี่ยนมาเป็นเสื้อผ้าแพรโปร่งบางหรือ พิมพ์ผ้าพิมพ์ดอก คอเสื้อกว้างขึ้นอีกและแขนเสื้อสั้นประมาณต้นแขนเมื่อหันมานุ่งขึ้นแล้วก็ไม่นิยม สะพายแพรอีก การสะพายดัดแปลงมาจากการห่มสไบเฉียง การสะพายแพรจึงถูกยกเลิกไปการสวม ถุงน่องและรองเท้านุ่งสูง แต่ถุงน่องไม่นิยมที่เป็นผ้าโปร่งมีลวดลายหรือปักดิน แต่หันไปนิยมถุงน่อง เป็นสีพื้นธรรมดาให้เข้ากับสีผ้าขึ้นหรือสีเสื้อแทน

ในระยะแรกมีพระราชดำริให้สตรีในราชสำนักปล่อยผมยาวแบบตะวันตก แทนการไว้ผม ทรงดอกกระพุ่ม ผมปัก ต่อมาก็เกล้าผมยาวตลบไว้ที่ท้ายทอย เรียกว่า "ผมโป่ง" พระราชนิยมผม ยาวเกล้าผมวย นุ่งขึ้น และพื้นขาว พระราชนิยม 3 อย่าง ที่รัชกาลที่ 5 ได้ทรงแจ้งไว้อย่างชัดเจน ใน บทความเชื้อ "ความหมายแห่งความรุ่งเรือง คือสภาพแห่งสตรี" ทรงกล่าวว่า

"ข้าพเจ้าผู้หนึ่ง เป็นผู้ที่เห็นควรให้ผู้หญิงไทยๆ ไว้ผมยาว เพราะคนที่ไว้ผมสั้น ได้แก่เงาะ"

"ทรงชังหญิงพื้นดำที่สุด"

และพระราชนิยมอีกอย่างคือ "การนุ่งผ้าขึ้น"

การแต่งกายไทยสมัยรัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2468-พ.ศ.2477)

การแต่งกายสมัยนี้ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยรัชกาลที่ 6 เพราะเป็นเพียงช่วง สั้นๆ ของรัชกาลที่ 6 ทรงครองราชย์เพียง 15 ปี ในสมัยนี้แบบเสื้อของสตรีลอกแบบมาจากแบบเสื้อ ตะวันตกที่มาขายในประเทศไทย หรือลอกเลียนจากภาพยนตร์ฝรั่งที่นำเข้ามาฉาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็น หนังกอเมริกัน แบบเสื้อสตรีคือเสื้อตัวหลวมไม่เข้ารูป ตัวยาวคลุมสะโพก แขนเสื้อสั้นมากหรือไม่มี แขน นิยมแต่งชายเสื้อตรงเอวด้านซ้ายเป็นเหมือนโบผูกทั้งชายยาว และยังคงนุ่งผ้าขึ้นไว้ หากแต่ เปลี่ยนมาเย็บถุงสำเร็จแทน คือเย็บผ้าขึ้นป้ายให้พอดีเอว ไม่ต้องคาดเข็มขัด ชายผ้าถุงสั้นขึ้นมาจากน เหลือปรกเข้าเพียงเล็กน้อยหรือยาวพอดีเอว นิยมผ้าขึ้นไม่มีลายหรือเชิงและเลิกสะพายแพร สวม

ร้องเท้าสั้นสูงและถุงน่องเข้ากับสีผ้าขึ้น นิยมใส่ถุงน่องในลอน ทรงผมสตรีในสมัยนี้ไม่นิยมไว้ผม บ๊อบแบบรัชกาลที่ 6 แต่จะตัดผมเป็นคลื่นด้วยน้ำมันตัดผมที่ส่งเข้ามาขาย แล้วเรียกกันว่า "ผม คลื่น" ก่อนที่จะมีน้ำยาตัดส่งเข้ามาขายนั้น นิยมตัดกันด้วยคีมเผาไฟจากเตาถ่าน แล้วนำมานวด ผมให้หยิกเป็นลอน ซึ่งต้องระมัดระวังเป็นอย่างมาก

สตรีแฟชั่นบางคนนุ่งกระโปรงแบบฝรั่งบ้างแล้ว โดยระยะแรกเป็นกระโปรงตัดเย็บ 4 ตะเข็บ หรือ 6 ตะเข็บ แบบธรรมดา และนิยมตัดเป็นกระโปรงยาวสำหรับไปงานราตรีสโมสรตาม แบบเครื่องแต่งกายเพื่อออกงานสังคม แต่เป็นกลุ่มบุคคลบางกลุ่มเท่านั้น จนถึงประมาณปี พ.ศ. 2480 การแต่งกายของสตรีไทยได้วิวัฒนาการเป็นกระโปรงใส่เสื้ออย่างฝรั่ง และเปลี่ยนไปตาม แนวโน้มของแฟชั่นตะวันตก แต่เมื่ออยู่บ้านตามปกติยังคงนุ่งผ้าขึ้นใส่เสื้อธรรมดา แม้การแต่งกาย แบบตะวันตกจะเข้ามามีอิทธิพลอย่างสูงในสังคมไทยในช่วงนี้ แต่อิทธิพลก็ครอบคลุมเฉพาะกลุ่ม เท่านั้น ส่วนสามัญชนทั่วไปยังคงแต่งกายตามประเพณีเดิม สตรียังคงสวมเสื้อคอกระเช้าเย็บ ชายเสื้อไว้ ในผ้าขึ้นหรือโจงกระเบน ถ้าออกนอกบ้านจึงจะแต่งกายสุภาพ

การแต่งกายไทยสมัยรัชกาลที่ 8 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล (พ.ศ.2477-2489) ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 การแต่งกายของไทยได้รับอิทธิพลเพิ่ม มากขึ้น และแพร่หลายออกมาจากราชสำนักและในหมู่ชนชั้นสูงมาสู่ประชาชนทั่วไป โดยจอมพล ป.พิบูลสงคราม (แปลก พิบูลสงคราม) มีนโยบายสำคัญคือ การสร้างชาติด้วยลัทธิชาตินิยม เพื่อ ความยิ่งใหญ่ของประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ โดยเฉพาะวัฒนธรรมในการแต่ง กาย รัฐได้วางระเบียบปฏิบัติในด้านการแต่งกาย โดยเน้นด้านการแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยเพื่อ ความเป็นอารยะ รัฐนิยมที่เกี่ยวกับการแต่งกายเฉพาะ คือ รัฐนิยมฉบับที่ 10 ประกาศเมื่อ 25 มกราคม พ.ศ.2484 โดยมีความใจความสำคัญ คือ "เน้นการแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยเมื่อปรากฏ ตัวในที่ชุมชนหรือสาธารณะ และแยกแยะประเภทเครื่องแต่งกายที่ถือว่าเรียบร้อยสำหรับประชาชน ชาวไทย"

มีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับการแต่งกายแบบสากลนิยมและประเพณีนิยม โดยมีการ กำหนดเครื่องแต่งกายออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. เครื่องแต่งกายธรรมดา คือ ที่ใช้ในชุมชน สาธารณชน
2. เครื่องแต่งกายทำงาน คือ แต่งเมื่อประกอบกิจการงานหรืออาชีพโดยปกติ
3. เครื่องแต่งกายตามโอกาส ได้แก่ แต่งในกาลเทศะที่เหมาะสม เช่น เล่นกีฬาหรือ

เข้าสังคม

โดยทั่วไปรูปแบบของเครื่องแต่งกายผู้หญิงต้องสวมหมวก ผู้หญิงไว้ผมยาว โดยรูปแบบการแต่งกายหญิงทั้งในและนอกเขตต้องสวมเสื้อ จะเป็นเสื้อชนิดใดก็ได้แต่ต้องให้คลุมไหล่ เลิกการใช้ผ้าผืนเดียวคาดอก หรือเปลือยกานท่อนบน ข้าราชการหญิงต้องใส่เสื้อสีขาว นุ่งกระโปรงสุภาพหรือผ้าถุง และสวมรองเท้าหุ้มส้น ถุงเท้าสั้นหรือยาวก็ได้ และต้องสวมหมวก โดยกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศแนะนำให้คนไทยแต่งกายตามระเบียบที่วางไว้ ผู้หญิงต้องสวมหมวก กระโปรง เสื้อนอกคลุมไหล่ รองเท้ารัดส้นหรือหุ้มส้น จะสวมถุงเท้าหรือไม่ก็ได้ สีของเครื่องแต่งกายนั้น ถ้าเป็นกลางแจ้งควรใช้สีเทา สีคราม สี kaki หรือสีเปลือกไม้ ถ้าเป็นงานในร่มหรือเกี่ยวกับเครื่องจักรควรใช้สีน้ำเงินแก่ นับว่าเป็นการวางระเบียบการแต่งกายทั้งแบบและสีตามอาชีพต่างๆ

ผ้าถุงสำเร็จรูปเริ่มแพร่หลายเข้ามาในเมืองไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 7 และมีความนิยมนุ่งกระโปรงกันบ้างแล้ว แต่เป็นความนิยมในหมู่สตรีชั้นสูงและสตรีที่นำสมัยเท่านั้น สตรีไทยส่วนใหญ่ยังนิยมนุ่งโจงกระเบน แต่เมื่อรัฐบาลออกประกาศให้เลิกนุ่งโจงกระเบนให้มาใช้ผ้าถุงอย่างสมัยโบราณหรือสมัยนิยม ผู้ใดผ้าผืนต้องถูกปรับ สตรีชาวบ้านทั่วไปจึงต้องเปลี่ยนเป็นผ้าถุงหรือกระโปรงกันแพร่หลาย และสวมหมวกกันทั่วหน้า ด้วยความสำคัญของการแต่งกาย รัฐบาลจึงจัดตั้งสถาบันและคณะกรรมการวางระเบียบเครื่องแต่งกายสตรีที่เป็นข้าราชการและมีตำแหน่งเข้าเฝ้า

และต่อมาได้มีการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ มีสาขา คือ สำนักวัฒนธรรมไทย มีหน้าที่พิจารณาเครื่องแต่งกายในโอกาสต่างๆ และรัฐบาลมีวิธีการสวมหมวกในโอกาสต่างๆ การเลือกสรรหมวก การถอดหมวก และมีนโยบายสำคัญที่ต้องรีบดำเนินการอย่างด่วน คือ หมวกทั่วไปหมายถึง ประเภทที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความสุภาพ เรียบร้อย และเพื่อกันแดดกันฝน กันน้ำค้าง ซึ่งหมวกประเภทนี้ควรมีลักษณะเรียบๆ ไม่มีปีก สีไม่ฉูดฉาด ไม่มีเครื่องประดับมากนัก ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในประเทศ และหมวกประเภทพิเศษ คือ หมวกที่ใช้เป็นอาภรณ์ประดับเพื่อความงาม มีการประดับประดาด้วยอาภรณ์ต่างๆ เช่น ขนนก ดอกไม้ รัฐบาลได้มีคำขวัญทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีคำขวัญว่า "สวมหมวก ไว้ผมยาว นุ่งถุง สวมเสื้อ สวมถุงเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้น" และมีการขอร้องช่างตัดผมไม่ให้ตัดผมแก่สตรี และให้คนไทยเลิกกินหมาก กลายเป็นนิยมฟันขาวกันหมด

การแต่งกายไทยสมัยรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พ.ศ.2489-ปัจจุบัน)

การแต่งกายในระยะแรกที่ต่อเนื่องมาจากรัชกาลก่อน คือ หญิงนุ่งกระโปรงหรือนุ่งผ้าถุง ภายหลังแม้แพ้นั้นจะเข้ามาหลายแบบ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นที่เด่นชัด คือ กระโปรงในช่วงต้นรัชกาลนี้กระโปรงที่ใช้กันอยู่มี 3 แบบ คือ

1. กระโปรงนิวลูก เป็นกระโปรงบาน ถ้านั่งลงกับพื้นก็จะเป็นวงกลมรอบตัว เวลาตัดจะใช้ผ้าเปลืองมาก เพราะใช้ผ้าทั้งผืนเฉียงวงกลมในช่วง พ.ศ.2493 กระโปรงลักษณะนี้เป็นที่นิยมใส่กันมาก

2. กระโปรง 4 ชั้น 6 ชั้น 8 ชั้น เป็นกระโปรงที่ใช้ผ้า 4 หรือ 6 หรือ 8 ชั้นมาต่อกันแล้วแต่ความเหมาะสมของรูปร่าง

3. กระโปรงสู่มัก เป็นกระโปรงมีโครงไม้กลมๆ อยู่ข้างใน สอดในรอยต่อเหมือนกับสวมห่วงสูลาสูบ และมีการจีบรอบกระโปรง

ส่วนเสื้อสมัยนั้นนิยมประดับลูกไม้ มีจีบ มีระบาย ทรงผมหึก ลักษณะการแต่งกายเช่นนี้เป็นการแต่งกายที่เรียบง่าย แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงพัฒนาประเทศสมัยประมาณ พ.ศ.2500 จึงเกิดแฟชั่นและการเปลี่ยนแปลงต่างๆมากมาย ในปี พ.ศ.2503 ได้เกิดชุดประจำชาติของฝ่ายหญิงขึ้นสำหรับเป็นเครื่องแต่งกายหลักเพื่อแสดงเอกลักษณ์ความเป็นไทยโดยตรง โดยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เรียกว่า "ชุดไทยพระราชนิพนธ์" ส่วนมากนิยมใช้ผ้าไหมและผ้าลินินเป็นหลัก

ชุดไทยพระราชนิพนธ์

1. ชุดไทยเรือนต้น สำหรับใช้ในโอกาสจำลองไม่เป็นพิธีการ เช่น งานทำบุญต่างๆ งานกุศล ผ้าลินินมีริ้วตามยาวหรือขวางยาวจรดเท้าป้ายหน้า สีของเสื้อจะกลมกลืนหรือตัดกับซิ่นก็ได้ เป็นชุดคนละท่อนแขนสามส่วน ผ่าอก กระดุม 5 เม็ด คอกลมตื้นไม่มีขอบ

2. ชุดไทยจิตรลดา สำหรับใช้ในพิธีกลางวัน ใช้ผ้าไหมเกลี้ยงมีเชิงหรือยกดอกทั้งตัวผ้า ยาวป้ายหน้า คนละท่อนกับตัวเสื้อ แขนยาว ผ่าอก คอกลมมีขอบตั้ง

3. ชุดไทยอัมรินทร์ สำหรับงานพิธีตอนค่ำ ไม่คาดเข็มขัด ใช้ผ้ายกไหมที่มีทองแถบหรือยกทองทั้งชุด ผู้สูงอายุอาจใช้คอกลมกว้างไม่มีขอบตั้ง แขนสามส่วน

4. ชุดไทยบรมพิมาน ใช้ในพิธีตอนค่ำ ใช้ผ้ายกไหมหรือยกทอง มีเชิงหรือยกทั้งตัวก็ได้ เป็นชุดติดกัน ซิ่นมีจีบยกข้างหน้า ยาวจรดข้อเท้า ที่ชายพกใช้เข็มขัดไทยคาด เสื้อแขนยาวคอกลมมีขอบตั้ง ผ่าตั้ง ผ่าด้านหน้าหรือด้านหลังก็ได้ ชุดนี้ใช้ในงานเต็มยศหรือครึ่งยศ งานเลี้ยงอย่างเป็นทางการ ใช้เครื่องประดับงดงาม

5. ชุดไทยจักรี ใช้ในพิธีเต็มยศ งานราตรี ผ้านุ่งจีบยกข้างหน้ามีชายพก คาดเข็มขัดไทยและหมสไบ ผ้ายกเป็นแบบมีเชิงหรือยกทั้งตัว ท่อนสไบจะเย็บติดกับชิ้นหรือแยกต่างหากก็ได้ เปิดป่าข้างหนึ่ง ชายสไบคลุมไหล่ทั้งชายยาวด้านหลังพอสมควร

6. ชุดไทยจักรพรรดิ ใช้ผ้ายกทั้งตัว มีเชิงยกไหมทองหรือดั้นทอง ผ้านุ่งจีบหน้านาง มีชายพก คาดเข็มขัดไทย หมสไบปักด้วยดินและพลอยทับบนสไบอัดจีบ

7. ชุดไทยสุโขทัย สำหรับงานราตรี ตัดเย็บง่ายและนิยมใช้กันมาก เน้นการปักตกแต่งตัวเสื้อผ้านุ่ง ผ้านุ่งยกไหมหรือทอง คาดชายพกด้วยเข็มขัดไทย ตัวเสื้อแบบคอกลมกว้าง ไม่มีแขน ผ่าหลังปักแต่งด้วยลวดลายที่ตัวเสื้อ ใช้ในงานพระราชพิธีที่กำหนดให้แต่งเต็มยศ

8. ชุดไทยศิวาลัย ใช้ผ้ายกไหมหรือยกทอง ตัดแบบติดกัน ชิ้นยาวจีบหน้านางมีชายพก ใช้เข็มขัดไทยคาด ตัวเสื้อแขนยาว คอกลมมีขอตังเล็กน้อย ผ่าหลัง ตัวเสื้อตัดติดกับชิ้น คล้ายไทยแบบบรมพิมาน แต่หมสไบปักลายไทย ใช้โอกาสพิเศษที่กำหนดให้แต่งเต็มยศ

9. ชุดไทยประยุกต์แบบต่างๆ ตัดแปลงมาจากชุดไทยจักรี นิยมใช้กันมาก ใช้ผ้านุ่งยกมีเชิงหรือทั้งตัว จีบหน้านาง มีชายพกคาดเข็มขัดไทย เสื้อคอกลมหรือคอกว้าง ไม่มีแขน นิยมปักเลื่อมลูกบิด ใช้ในงานราตรีสโมสร หรืองานแต่งงาน

การแต่งด้วยสี

เมื่อมนุษย์รู้จักใช้เสื้อผ้าและสามารถทอผ้าใช้เองเป็นแล้ว ก็ได้พอเพียงแต่เส้นใยธรรมชาติต้องนำมาปรุงแต่งย้อมสีเพิ่มเติม ในสมัยก่อนมีเพียงผ้านุ่งและผ้าหมสไบ แยกกันเป็นคนละส่วน ไม่มีเป็นชุดๆ เหมือนกับปัจจุบัน ดังนั้นจึงไม่มีใครแต่งชุดผ้านุ่งและผ้าหมสไบเดียวกัน มักหมสไบตัดกันมากกว่า ซึ่งการไม่ใช้สีของผ้านุ่งผ้าหมสไบ เพราะชาวบ้านไม่มีการพิธีพิถันในการเลือกสีผ้า แต่ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 การแต่งตัวของชาววังมีการใช้สีที่ตัดกัน ฉูดฉาด เห็นเด่นชัด และสีบดดมมาถึงเครื่องแต่งกายของตัวละครอีกด้วย

สีผ้านุ่งและผ้าหมสไบของไทยแต่เดิมมีไม่กี่สี ต้องใช้สีซ้ำๆกัน เพราะต้องใช้วัสดุที่มาจากพืช ส่วนของพืชที่นำมาย้อมสี คือ ราก ลูก ใบ ดอก และแก่น สีจากธรรมชาติ ได้แก่

1. สีเหลือง ใช้หว่านชันกับใบฝรั่ง แก่นไม้แกลแล (ไม้เถาเนื้อแข็ง)
2. สีดำ ใช้ผลสมอ มะเกลืออ่อน ใบคะเมง รากชะพลู ผลสีฟัน เปลือกและใบสมอ
3. สีแดง ใช้ผงคำแฝด รากยอ ก้านดอกกรรณิการ
4. สีกาบ ใช้ขมิ้นชันและใบสัก
5. สีแสด ใช้ลูกและใบแสด ลูกมะควาย ค่างไม้สะแก

สำนักงานศิลปวัฒนธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๓

6. สีจำปา ใช้ดอกคำแฝด ลูกพุด ลูกคำ
 7. สีกาเกีแก่ ใช้แก่นขนุน
 8. สีนวล ใช้รากยอป่า 1:6๗22611
 9. สีเขียวอ่อน ใช้ใบสับปะรดอ่อน น้ำมะนาว หรือน้ำมะกรูดและใบแค
 10. สีคราม ใช้ใบต้นครามกับปูนขาว

การแต่งกายยังมีความเชื่อในเรื่องสีประจำวัน ดังคำกลอนสวัสดิรักษา ที่เกี่ยวกับพระ
 ภูเขาทรงของพระมหากษัตริย์ ดังนี้

อนึ่ง ภูเขาทรงณรงศรับ	ให้มีครบเครื่องเสร็จทั้งเจ็ดสี
วันอาทิตย์สีทิวทิศโลกดี	เอาเครื่องสีแดงทรงเป็นมงคล
เครื่องวันจันทร์นั้นควรสีนวลขาว	จะยืนยาวชั้นชาติสถาผล
อังคารม่วงชวงงามสีครามปน	เป็นมงคลชาติดีอย่าไม่ราศี
เครื่องวันพุธสุดดีด้วยสีแสด	กับเหลืองแปดปนประดับสลัปลี
วันพฤหัสบดีเครื่องเขียวเหลืองดี	วันศุกร์มีเมฆหมอกออกสงคราม
วันเสาร์ทรงดำจึงล้ำเลิศ	แสนประเสริฐเรียนศึกจะนึกขาม
อนึ่ง พาสีขับประดับงาม	จะต้องตามสีสันจึ่งกันภัย

ชนิดของพัสดรรากรณ์ (ผ้า)

พัสดรรากรณ์ประจำชาติไทยโดยแท้นั้นคือ ผ้านุ่ง 1 ผืน ผ้าห่ม 1 ผืน สำหรับสตรีได้มีการ
 จัดกลุ่มผ้าออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. ผ้าทอที่ใช้โลหะประกอบในการทอ มีหลายชนิด ได้แก่

- ผ้ากรองทอง เป็นผ้าที่นำเส้นลวดทองหรือไหมทองมาถักประกอบกันเป็นผ้าผืน
 หรือมีการนำปีกแมลงทับมาตัดเป็นชิ้นเล็กๆ คล้ายรูปใบไม้ ผ้าชนิดนี้นิยมทำเสื้อครุยของ
 พระมหากษัตริย์ สไบหรือผ้าทรงสะพักสำหรับเจ้านายสตรีชั้นสูง

- ผ้าเข้มขาบ เป็นผ้าที่ใช้ไหมทอควบกับสองแล่ง มีลักษณะเป็นริ้วตาม มียกดอก
 ด้วย อาจยกดอกสีเดียวหรือหลายสี มีลักษณะเป็นริ้ว มีหลายสลับ เรียกว่า "ผ้ามัดหูก" ใช้เป็นผ้าคาด
 เอวและตัดเสื้อผู้มีบรรดาศักดิ์

- ผ้าตาด ทอด้วยไหมควบเงินแล่งทองจำนวนเท่าๆกัน มีหลายชนิด ถ้าใช้ไหมสี
 ทอง เรียกว่า "ตาดทอง" มีลวดลายหลากหลาย ใช้สำหรับเป็นผ้านางในทรงสะพัก เป็นฉลอง
 พระองค์ของเจ้านายชั้นสูง "ตาดปีกแมลงทับ" ใช้เป็นทรงสะพักสำหรับเจ้านายฝ่ายใน "ตาด
 ทองแดงหรือตาดเยอรมัน" นิยมใช้ทำกลด (ร่ม) หรือเสื้อครุย

- ผ้านมสาว เป็นผ้าไหมมีแสงทองทอเป็นเส้นยืนและเส้นพุ่ง แล้วเอาลวดเงินทับให้โป่งแหลมคล้ายขนมเทียน ตรงด้วยทองแสงดูเป็นแสงแพรวพราว หรือเรียกอีกอย่างว่า “ผ้าคาดเงินหนามขนุน”

- ผ้าปัตหล่า เป็นผ้าทอด้วยไหมทับทองแสงมีเนื้อบาง นิยมใช้ทำฉลองพระองค์

- ผ้าไหมด เป็นผ้าที่ใช้กระดาษทองแสง ตัดเป็นเส้นๆ แล้วนำมาทอสลัทับไหม มีหลายสี เรียกตามสีของไหม เช่น ไหมดแดง ไหมดเหลือง ไหมดเขียว นิยมใช้ทำพลับพลา และตัดเสื้อของบรรดาเจ้านายและผู้มีฐานะดี

- ผ้าเยียรบับ ทอด้วยทองแสงกับไหม แต่มีไหมน้อยกว่าทองแสง เป็นผ้าที่ทอยกดอกเงินหรือทอง ใช้ตัดเสื้อและเครื่องใช้

2. ผ้าทอยก ได้แก่

- ผ้ากุศราช คือ ผ้าโบราณมีดอกคล้ายลายผ้าแต่มีดอกดวงเด่น เนื้อหยาบทนทาน เป็นผ้ายทำด้วยด้ายอย่างหนึ่งโดยการนำฝ้ายมาตีเกลียวเป็นเส้นด้ายเสียก่อน แล้วมาทอยกดอกเป็นผืนผ้า นิยมใช้เป็นผ้าห่ม ผ้าถุง ผ้าคาดพุง และบางครั้งใช้ห่อคัมภีร์

- ผ้ายก คือ ผ้าไหมที่ทอยกด้วยลวดลายที่สูงกว่าพื้นผ้า (ยก คือ การทอเส้นด้ายที่เชิดขึ้น เรียกว่า “เส้นยก” เส้นได้ที่จมไป เรียกว่า “เส้นขม” แล้วพุ่งกระสวยไประหว่างกลาง) ผ้ายกนิยมใช้เป็นผ้าถุงสำหรับเจ้านายฝ่ายใน จะทรงพร้อมกันเสื้อเยียรบับแขนยาวและมีทรงสะพัก สำหรับเวลาออกงานพระราชพิธี

3. ผ้าพิมพ์ลาย ได้แก่

- ผ้าเขียนทอง คือ การนำผ้าลายปกติมาเขียนเว้นทองตามขอบลาย ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์จนถึงเจ้านายชั้นพระองค์เจ้าโดยกำเนิดเท่านั้น

- ผ้ายันตानी คือ ผ้ามีสลิมมีลายเป็นดอก เนื้อดี จัดเป็นผ้าลายบางชนิดหนึ่ง นิยมใช้เป็นผ้าถุง

- ผ้าย่ามะหวด มีลักษณะเป็นพื้นสีขาวดอกสีม่วง เป็นผ้าที่ผู้ดีและกุลสตรีสมัยก่อนนิยมใช้กันมาก มีทั้งสีม่วง สีทองและสีเหลือง

- ผ้าขนสัตว์คือ ผ้ากัมพล หรือรัตนกัมพล เป็นผ้าที่ทำขึ้นจากขนสัตว์ ผ้ารัตนกัมพล หมายถึง ผ้าขนสัตว์สีแดง ใช้นิยมคาดเอวเหมือนผ้ารัดปะคด

- ผ้าไหม ได้แก่ผ้าแพร ผ้าม่วง ผ้าสมปัก

ลวดลายผ้าในประเทศไทยเป็นที่นิยมมาก ได้แก่ ลายขอ ลายดอกกุ๊ด ลายนาค ช้าง ม้า นก และเรขาคณิต ซึ่งเรียกชื่อเป็นลายดอกไม้ต่างๆ เช่น ลายดอกแก้ว และลายดอกจัน ลวดลายผ้าไทยจะบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของแต่ละถิ่นได้เป็นอย่างดี

2. การออกแบบเครื่องแต่งกาย

2.1 ความเป็นมาของการออกแบบ

มนุษย์รู้จักการออกแบบมานานแล้ว จากหลักฐานที่นักโบราณคดีขุดค้นพบปรากฏเป็นที่ยืนยันว่ามนุษย์สามารถออกแบบสิ่งของเครื่องใช้มานานกว่า 6,000 ปี รู้จักใช้ความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ ออกแบบลวดลายบนภาชนะ เช่น ลวดลายบนเครื่องปั้นดินเผา บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ชี้ให้เห็นว่ามนุษย์รู้จักการออกแบบในภาพเขียนผนังถ้ำมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในถ้ำอัลตามิรา (Altamira) ในประเทศสเปน และถ้ำลาสโกซ์ (Lascaux) ในประเทศฝรั่งเศส สำหรับประเทศไทย มีการค้นพบศิลปะตามผนังถ้ำเป็นจำนวนมาก ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เช่น ที่ผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี และที่ผนังถ้ำเขาจันทร์งาม อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

สถาบันเบ้าเฮาส์ ซึ่งเป็นสถาบันการออกแบบในประเทศเยอรมนี ได้เปิดสถาบัน ขึ้นใหม่ในมลรัฐชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาการออกแบบโดยเน้นการปฏิบัติด้วยมือและเครื่องจักร ทั้งงานไม้ โลหะ พลาสติก แก้ว การถักทอ งานโฆษณา สถาปัตยกรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย หุ่นจำลอง จิตรกรรมและการศึกษาทางด้านกรออกแบบทั้งหมด ต่อมา มีการเน้นเกี่ยวกับด้านความบริสุทธิ์ ความรู้สึก ความงาม และอารมณ์ ส่วนในด้านเนื้อหาจะเน้นถึงความแตกต่างทางโครงสร้างผิว สภาพสุนทรรมและบริเวณว่าง ประเทศ ที่นำการออกแบบมาพัฒนาเป็นครั้งแรกในทวีปเอเชีย คือ ประเทศจีนและประเทศญี่ปุ่น.คุณค่าของงานออกแบบ จะเห็นได้ว่าสภาวะการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ จากอดีตสืบจนถึงปัจจุบันและมุ่งสูอนาคตมีผลกระทบโดยตรงที่จะทำให้งานออกแบบมีบทบาทและมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การสร้างสรรค์และจรรโลงสภาพสังคมให้เล็งเห็นถึงคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ งานออกแบบชั้นเยี่ยมที่แสดงให้เห็นถึงความคิดในการออกแบบเป็นเลิศ จะมีอิทธิพลโดยตรงที่ จะโน้มน้าวผู้รับข้อมูลให้เกิดความสนใจและการยอมรับในขณะเดียวกันก็ยิ่งแสดงคุณค่าในด้าน อื่นพร้อมกันไป กล่าวคือ

1. เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจตรงกันจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งได้อย่างชัดเจน
2. สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เกิดการศึกษากับกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างดี
3. ช่วยให้เกิดความสนใจ และความเชื่อถือแก่ผู้บริโภค
4. ทำให้เกิดการกระตุ้นทางความคิดและการตัดสินใจอย่างรวดเร็วจับปล้น
5. ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบจะช่วยกระตุ้นให้ ปฏิบัติตามหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางความคิดได้ด้วย

แนวสร้างสรรค์งานออกแบบ

งานออกแบบที่น่าสนใจ จะต้องมียุทธศาสตร์ของตัวเองที่ชัดเจน การออกแบบจะเป็นตัวสนับสนุนให้งานน่าสนใจ ความสำเร็จของธุรกิจสื่อโฆษณาหรือกลยุทธ์ทางการสื่อความหมาย จึงต้องขึ้นอยู่กับการออกแบบอย่างมาก แนวทางการออกแบบมีด้วยกันมากมายแต่สรุปเป็นแนวหลัก ๆ ได้ดังนี้

1. แบบแถบตรง (Band) เป็นองค์ประกอบที่กำหนด เนื้อหาสาระและ รายละเอียดที่ต้อง การนำเสนอเข้าด้วยกัน ให้อยู่ใน ขอบเขตแนวตั้งตรง
2. แบบแกน (Axial) เป็นลักษณะเป็นแกนกลาง มีสาขาแยกย่อยออกไป โดยเน้นจุดเด่นที่แกนกลาง กิ่งก้านสาขาจะช่วยเป็นองค์ประกอบเสริมให้จุดเด่นมีความชัดเจนยิ่งขึ้น
3. แบบตาราง (Grid) เป็นองค์ประกอบที่มีลักษณะเป็นตารางเล็กใหญ่ สลับกับภาพในเนื้อที่ที่กำหนด
4. แบบกลุ่ม (Group) เป็นลักษณะการจัดรวมกลุ่มไม่ควรเกิน 3 กลุ่มในชิ้นงานจะมีขนาดแตกต่างกัน โดยคำนึงถึงพื้นที่ว่างด้วย
5. แบบอักษร (Lettering) อาจจัดเป็นตัวอักษรอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีรูปร่างสวยงาม เช่น แบบตัว T แบบตัว I แบบตัว H และแบบตัว Z ก็ได้
6. แบบต่อเนื่อง (Path) คือองค์ประกอบที่จัดวางให้มีลักษณะต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงเรื่องจังหวะและลีลาของรูปทรงส่วนรวมกับพื้นที่

ความหมายของการออกแบบ การออกแบบหมายถึงอะไร ซึ่งได้มีผู้ให้คำนิยามคำว่า การออกแบบ ต่างๆกันดังนี้

การออกแบบ หมายถึง การรู้จักวางแผนจัดตั้งขั้นตอน และรู้จักเลือกใช้วัสดุวิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบและคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตาม

ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นมา เช่น เราจะทำเก้าอี้หนังซักตัวจะต้องวางแผนไว้เป็นขั้นตอนโดยต้องเริ่มเลือกวัสดุที่จะใช้ทำเก้าอี้หนังจะใช้วัสดุอะไรที่เหมาะสม วิธีการต่อยอดนั้นควรใช้กาว ตะปูนอต หรือใช้ข้อต่อแบบใด คำนวณสัดส่วนการใช้งานให้เหมาะสม ความแข็งแรงของเก้าอี้หนังมากน้อยเพียงใด สีสนัควควรใช้สีอะไรจึงจะสวยงาม และทนทานกับการใช้งาน เป็นต้น การออกแบบ หมายถึง การปรับปรุงแบบ ผลงานหรือสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสมมีความแปลกใหม่ขึ้น เช่น เก้าอี้เราทำขึ้นมาใช้ซึ่งเมื่อใช้ไปนานๆก็เกิดความเบื่อหน่ายในรูปทรง เราก้จัดการปรับปรุงให้เป็น รูปแบบใหม่ให้สวยกว่าเดิม ทั้งความเหมาะสม ความสะดวกสบายในการใช้งาน ยังคงเหมือนเดิม หรือดีกว่าเดิม เป็นต้น

การออกแบบ หมายถึง การรวบรวมหรือการจัดองค์ประกอบทั้งที่เป็น 2 มิติ และ 3 มิติ เข้าด้วยกันอย่างมีหลักเกณฑ์ การนำองค์ประกอบของการออกแบบมาจัดรวมกันนั้น ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยและความสวยงาม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของการออกแบบ เป็นศิลปะของมนุษย์เนื่องจากการสร้างค่านิยมทางความงาม และสนองคุณประโยชน์ทางกายภาพให้แก่มนุษย์

การออกแบบ หมายถึง กระบวนการที่สนองความต้องการในสิ่งใหม่ๆของมนุษย์ซึ่งส่วนใหญ่เพื่อให้ชีวิตอยู่รอด และมีความสะดวกสบายมากขึ้น ในการออกแบบนี้ถือว่าเป็นวิชาปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์ การสร้างสรรค์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อการผลิตที่เหมือนกันเป็นจำนวนมากให้ได้รูปร่างที่ถูกต้องแน่นอนก่อนที่จะลงทุนในการผลิต นอกจากนี้เพื่อจัดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ในราคาพอสมควรที่ผู้ซื้อจะซื้อได้

การพัฒนา หมายถึงอะไร คำว่า "พัฒนา"มีผู้ใช้ศัพท์ทางภาษาอังกฤษว่า Improvement หมายถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบ้าง แต่ถ้าใช้คำว่า Development หมายถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น สำหรับคำหลังดูเหมือนจะตรงกับภาษาไทยมากกว่า ผลิตภัณฑ์ หมายถึงอะไร ...สิ่งที่มนุษย์ค้นคว้าออกแบบ ประดิษฐ์ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการดำรงชีพ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หมายถึง กระบวนการค้นคว้า คิดออกแบบ แกะไขและปรับปรุง เพื่อให้ได้มาซึ่ง ผลิตภัณฑ์ที่ดีขึ้น

อุตสาหกรรม หมายถึง กระบวนการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากๆ โดยใช้กำลังในการผลิต และกำลังคนน้อยๆ และสามารถควบคุมคุณภาพได้

การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หมายถึง การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางด้านอุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม โดยมีการวิเคราะห์หา

ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแล้วนำมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ เพื่อผลิตเป็นจำนวนมากๆให้อยู่ในความนิยมของตลาดในราคาพอสมควร นักออกแบบ คือ ผู้ที่พยายามค้นหาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หาวิธีแก้ไขหรือคำตอบใหม่ๆสำหรับปัญหาต่างๆ

นักออกแบบอุตสาหกรรม คือ ผู้ที่เรียนรู้และฝึกฝนทั้งทางด้านวิชาการที่ก้าวหน้าต่างๆ กรรมวิธีการผลิต การเลือกใช้วัสดุและหลักการในการออกแบบโดยที่มีความสามารถเข้าใจการวิเคราะห์ปัญหา การคิดออกแบบสร้างสรรค์ และแก้ไขปรับปรุงผลิตภัณฑ์ โดยกรรมวิธีด้าน อุตสาหกรรม

2.2. ส่วนประกอบของการออกแบบ

องค์ประกอบของการออกแบบทฤษฎีพื้นฐานของศิลปะ

เส้น (Line) เป็นส่วนประกอบที่เกิดจากการลาก การขีด การเสกต์ซ์ ด้วยดินสอ หรือ ปากกา หรือเส้นที่เกิดจากการใช้สีด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้เกิดเป็นรอยบนพื้นระนาบ เช่น การเป่า การป้ายปาด การเท การพ่น ฯลฯ รวมถึงเส้นในรูปต่างๆ เช่น เส้นของโครงสร้างสะพาน เส้นใน โครงสร้างของอาคาร สิ่งก่อสร้าง เส้นในรูปทรงของประติมากรรม เป็นต้น คุณสมบัติของเส้นที่มีต่อ ศิลปกรรมต่างๆ มีดังนี้

เส้นที่ให้ความรู้สึก

เส้นตั้ง (Vertical line) ให้ความรู้สึกสง่า เทียงตรง ความมีระเบียบ มั่นคง แข็งแรง มีความ สูง ยุติธรรม

เส้นนอน (Horizontal line) ให้ความรู้สึกสงบ ความนิ่งเฉย ความเป็นฐาน ความเป็น ต่ำ

เส้นเฉียง (Diagonal line) ให้ความรู้สึกไม่มั่นคง กำลังจะล้ม ไม่มีความสมดุล การไม่อยู่ นิ่ง การเคลื่อนไหว อันตราย ห้าม

เส้นโค้ง (Curves line) ให้ความรู้สึกอ่อนหวาน อ่อนนุ่ม ความไม่แน่นอน การเคลื่อนไหว ที่ละมุนละไม ความรวดเร็ว

เส้นขาด (Broken line, Dots line) ให้ความรู้สึกแตกแยก ความตื่นเต้น ความสับสน ความไม่เป็นระเบียบ

เส้นหยัก (Zigzag line) ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ตื่นเต้น ไม่เป็นระเบียบ อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกของเส้นพวกนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามลักษณะของงาน สภาพแวดล้อม หรือ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการมองเห็นของมนุษย์

- เส้นเมื่อนำมาประกอบกันทำให้เกิดรูปร่าง รูปทรงต่างๆขึ้น เช่น รูปคน รูปสัตว์ รูปดอกไม้ รูปเรขาคณิต รูปตามจินตนาการ ฯลฯ

- เส้นทำให้เกิดลักษณะผิวแตกต่างกัน แสดงถึงความหมาย หรือรายละเอียดของพื้นผิว แสดงถึงน้ำหนักอ่อนแก่ของพื้นผิวในภาพ

- เส้นทำให้เกิดทิศทางเคลื่อนไหวต่างๆ

- เส้นเมื่อประกอบกันทำให้เกิดลวดลาย (Pattern) ต่างๆ

รูปร่าง, รูปทรง (Shape, Form)

รูปร่าง มีลักษณะ 2 มิติ มีผิวแบนราบ ไม่มีปริมาตร

รูปทรง มีลักษณะ 3 มิติ มีปริมาตร มีมวล (Mass) มีน้ำหนักและกินเนื้อที่ สามารถมองเห็นได้ทั้งทางกว้าง ยาว และมีความหนาหรือลึก เช่น รูปทรงของคน ของรถยนต์ รูปทรงของเครื่องบิน ฯลฯ อาจเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปร่างกับรูปทรงได้ดังนี้ การลากเส้นให้เกิดรูปทรงกลมบนกระดาษ รูปวงกลมที่เกิดจากการวาด คือ รูปร่าง แต่ทรงกลมของลูกฟุตบอลคือ รูปทรง รูปทรงอาจแบ่งได้ตามลักษณะการเกิดขึ้นได้ดังนี้

ก. รูปทรงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่ รูปทรงของคน สัตว์ ต้นไม้ดอกไม้ ภูเขา เป็นต้น

ข. รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่

- รูปทรงเรขาคณิต (Geometric form)

- รูปทรงเหมือนจริงหรือรูปทรงที่เลียนแบบจากธรรมชาติ (Organic form)

- รูปทรงอิสระ (Free form)

- รูปทรงตัดทอนดัดแปลง

- รูปทรงบิดเบี้ยวให้ผิดไปจากความเป็นจริง

- รูปสัญลักษณ์ลักษณะผิว (Texture)

วัตถุแต่ละชนิดจะมีพื้นผิวภายนอกแตกต่างกัน วัตถุบางชนิดมีผิวหยาบด้าน ขรุขระ บางชนิดมีผิวราบเรียบเป็นมันวาว ลักษณะผิวต่างๆเหล่านี้ จะทำให้เกิดความรู้สึกทางกายสัมผัสและจักขุสัมผัส ดังนั้น การเลือกใช้หรือการตกแต่งพื้นผิวอย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้ศิลปะกรรมนั้นๆ มีคุณค่าทางสุนทรียภาพและคุณค่าด้านหน้าที่ใช้สอยได้ดีขึ้น

ความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะผิว

- ลักษณะผิวให้ความรู้สึกเกี่ยวกับน้ำหนักได้ เช่น ผิวหยาบ ขรุขระ จะให้ความรู้สึกหนักกว่าผิวเรียบ

- ลักษณะผิวให้ความรู้สึกเกี่ยวกับความแข็งแรง ผิวหยาบ ขรุขระ จะให้ความรู้สึกแข็งแรงกว่าผิวเรียบ เช่น ส่วนฐานหรือเสาของอาคารหากใช้ผิวหยาบขรุขระจะช่วยให้ดูรู้สึกแข็งแรงยิ่งขึ้น

- ลักษณะผิวจะช่วยสร้างความรู้สึกสนใจได้ เช่น ผิวเรียบเป็นมันสะท้อนจะรู้สึกน่าสนใจกว่าผิวหยาบ

- ลักษณะผิวให้ความรู้สึกเกี่ยวกับความสะอาดสบายและความปลอดภัย เช่น ผิวเรียบในสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ จะทำให้รู้สึกน่าใช้ และปลอดภัยกว่าผิวหยาบ

- ลักษณะผิวให้ความรู้สึกกระยะใกล้ได้ เช่น ผิวหยาบ จะให้ความรู้สึกใกล้กว่าผิวละเอียดหรือผิวเรียบ

- ลักษณะผิวใกล้เคียงกันกลมกลืนกัน

- ลักษณะผิวต่างกันตัดกันบริเวณว่าง (Space) บางที่เรียกว่าพื้นที่ว่างหรือช่องว่าง การใช้บริเวณว่างในงานศิลปกรรมต่างๆ จะมีความแตกต่างกัน เช่น ในการประดิษฐ์ตัวอักษร การจัดบริเวณว่างหรือการจัดช่องไฟระหว่างตัวอักษรให้มีความพอเหมาะ จะช่วยให้ดูมีความระเบียบและงดงาม ส่วนบริเวณว่างในงานสถาปัตยกรรม ก็คือที่ว่างภายในตัวอาคารและช่องว่างระหว่างสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งเป็นบริเวณว่างที่มุ่งประโยชน์ใช้สอยและความงามควบคู่กันไป เป็นต้น

ความรู้สึกเกี่ยวกับบริเวณที่ว่าง

- บริเวณว่างให้ความรู้สึกเป็นระเบียบ

- บริเวณว่างให้ความรู้สึกเกี่ยวกับความกว้าง

- บริเวณว่างให้ความรู้สึกเบา

- บริเวณว่างช่วยลดความรู้สึกสับสนยุ่งเหยิงและวุ่นวาย

แสงและเงา (Light & Shade)

เป็นองค์ประกอบของศิลปะที่อยู่คู่กัน แสงเมื่อกระทบวัตถุจะทำให้เกิดเงา แสงและเงาเป็นตัวกำหนดระดับของค่าน้ำหนักความเข้มของเงาจะขึ้นอยู่กับความเข้มของแสง ในที่ ๆ มีแสงสว่างมากแสงจะเข้มขึ้นและในที่ที่แสงสว่างน้อย เงาจะไม่ชัดเจน ในที่ที่ไม่มีแสงสว่างจะไม่มีเงา และเงาจะอยู่ตรงข้ามกับแสงเสมอสี (Color)

สีจัดว่าเป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดใจได้อย่างมากทีเดียว การผลิตประเภทต่างๆ ควรเลือกชนิดของสีให้ดี เพราะมีหลากหลายชนิดให้เลือก ไม่ว่าจะป็นสีน้ำ สีโปสเตอร์ สีฝุ่น สีน้ำมัน ดินสอสี สีเทียนสีสามารถกระตุ้นให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกแตกต่างกันไป เช่น

- สีแดง ก่อให้เกิดการเร้าใจ ความกลัว ความกล้าหาญ

- สีส้ม กระตุ้นให้เกิดพลัง ความสนุกสนาน

- สีดำ เป็นสีแห่งความลึกกลับ ความเศร้าโศกคำจำกัดความเกี่ยวกับสี

Hue คือสีแท้ที่ยังไม่ถูกผสมด้วยสีขาวหรือสีดำ

Tone หมายถึงคุณสมบัติของสีที่เกี่ยวกับน้ำหนักอ่อนแก่ (Lightness-Darkness)

Tint คือการทำให้สีอ่อนหรือจางลง โดยการผสมด้วยน้ำหรือสีขาว

Shade คือการทำให้สีมีความเข้มหรือมีน้ำหนักแก่ขึ้นโดยการผสมด้วยสีตรงข้ามหรือสีดำ Monochrome บางทีเรียกว่าการใช้สีเอกรงค์หมายถึง การใช้สีเดี่ยวแต่หลายน้ำหนัก

Tonality หมายถึงสภาพสีส่วนรวม เช่น การใช้สีหลายๆ สีแต่ดูส่วนรวมเป็นสีเดียว

Intensity คือความเข้มความสดใสของสีแท้ การใช้สีแท้บางสีท่ามกลางสีที่มีคุณค่าต่างๆ สภาพสีแท้จะมีความสดใสมากขึ้น

Neutral คือสีกลาง เกิดจากการผสมของแม่สี 3 สี ซึ่งจะมีสีเทา

Local color คือสีจริงของวัตถุ สีจริงของวัตถุจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและกาลเวลา

Discord คือการใช้สีตรงข้ามแต่ค่าของสี เช่น การใช้สีเขียวกับสีแดง การใช้สีแดง 30% และใช้สีเขียว 70% แต่กลับให้ค่าสีเขียวให้อ่อนลง ซึ่งจะช่วยให้สีแดงเด่นชัดมากขึ้น

Warm tone คือสีวรรณะอุ่น ได้แก่ สีแดง สีส้ม สีส้มแดง สีส้มเหลือง สีเหลือง สีม่วง-แดง

Cool tone คือสีวรรณะเย็น ได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีเขียวเหลือง สีม่วง-น้ำเงินสีม่วง

Complementary หมายถึง สีตรงข้าม ได้แก่ ส้ม ตรงข้าม น้ำเงินเขียว ตรงข้าม แดงเหลือง ตรงข้าม ม่วงส้มแดง ตรงข้าม เขียวน้ำเงิน

2.3. หลักการออกแบบเครื่องแต่งกาย ต้องอาศัยพื้นฐานการออกแบบ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ (Element of design) คือ

ขนาดและสัดส่วน (Size and proportion)

ความกลมกลืน (Harmony)

การตัดกัน (Contrast)

เอกภาพ (Unity)

การซ้ำ (Repetition)

จังหวะ (Rhythm)

การเน้น (Emphasis)

ความสมดุล (Balance)

ผ้าและพื้นผิว (Fabrics and surface)

สี (colors)

รูปแบบและรูปร่าง (Style and shape)

ขนาดและสัดส่วน (Size and proportion) ขนาดและสัดส่วนมีความสัมพันธ์กัน หากร่างกายมีขนาดใหญ่สัดส่วนจะขยายใหญ่ ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย สัดส่วนใช้ในการแบ่งเส้นของช่วงตัวด้านบนและด้านล่าง ซึ่งมีความสำคัญใช้ในการนำเสนอรูปร่าง หรือแก้ไขสัดส่วนของผู้สวมใส่ให้เหมาะสม

- สัดส่วน 1:1 ส่วนที่เป็นเสื้อจะมีสัดส่วนความยาวเท่ากับ 1 ส่วน ในขณะที่กระโปรงอยู่ที่ 1 ส่วน จึงมีสัดส่วนที่ค่อนข้างจะเท่ากันทั้งบนและล่าง

ภาพที่ 5 ตัวอย่างชุด สัดส่วน 1:1

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir/garden450x20.jpg>)

- สัดส่วน 3:5 ส่วนของเสื้ออยู่ที่ 3 ส่วน ในช่วงบน และกระโปรงจะยาวประมาณ 5 ส่วน ซึ่งสัดส่วนนี้จะเหมาะกับผู้หญิงที่มีช่วงเอวยาว หรือต้องการให้ร่างกายดูสูง

ภาพที่ 6 ตัวอย่างชุด สัดส่วน 3:5

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir/garden40x20.jpg>)

- สัดส่วน 2:8 สัดส่วนนี้จะมีช่วงบนที่สั้นกว่าช่วงล่างค่อนข้างมาก เป็นการเพิ่มส่วนล่างค่อนข้างมาก เป็นการเพิ่มช่วงล่าง 8 ส่วน ทำให้ดูสูงมากขึ้น นิยมใช้สัดส่วนนี้กับชุดราตรี เป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 7 ตัวอย่างชุด สัดส่วน 2:8

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir>)

ความกลมกลืน (Harmony) ความกลมกลืนในการออกแบบเสื้อผ้า สีและการตกแต่ง การใช้สีตกแต่ง ควรมีความกลมกลืนกับบุคลิก อายุ เพศและวัย เพื่อให้เกิดความประสมประสานกลมกลืนมองดูแล้วไม่แตกต่าง หรือเป็นคู่ปฏิบัติกัน

การตัดเย็บ (Contrast) การตัดสีในการออกแบบเสื้อผ้า มีทั้งการตัดสีด้วยขนาด ลวดลาย แบบและสี การตัดกันเพื่อจุดเด่น ดังนั้นในการตัดสี ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงผู้สวมใส่เป็นหลัก

เอกภาพ (Unity) เน้นในด้านความสัมพันธ์และความสอดคล้อง ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย ควรให้มีความสอดคล้องในด้านแบบสี และตกแต่งให้ผสมกลมกลืนกัน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องเป็นอย่างดี

การซ้ำ (Repetition) การซ้ำในการออกแบบเครื่องแต่งกาย เช่น การติดลูกไม้รอบคอเสื้อ หรือชายกระโปรง หรือการตกแต่งด้วยลวดลายของผ้า และสีของการตกแต่ง เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ หรือเบี่ยงเบนความสนใจของส่วนข้อบกพร่องของร่างกาย

จังหวะ (Rhythm) เป็นการสร้างจุดเด่นที่ชัดเจน การเชื่อมโยงสายตาอย่างมีจังหวะ สามารถทำได้โดยการซ้ำของวัสดุที่คล้ายกัน โดยทำเป็นจังหวะเหมือนหรือต่างกัน ในการออกแบบมีทั้งจังหวะที่เท่ากันเสมอ และจังหวะที่ไม่เท่ากัน

การเน้น (Emphasis) จังหวะสร้างจุดเด่น จุดเด่นนั้นทำให้เกิดการเน้น เพื่อเป็นการเบี่ยงเบนความสนใจไปยังส่วนอื่น หรือเป็นการสร้างจุดเด่นในการออกแบบด้วยเครื่องประดับ ลวดลาย หรือสีเส้นของลายผ้า

ความสมดุล (Balance) การสร้างความสมดุลของการออกแบบและจัดองค์ประกอบสองข้างเท่ากัน มี 2 ประเภท คือ

- สมดุลแท้ ซึ่งมีการจัดองค์ประกอบสองข้างเท่ากัน ทำให้ภาพลักษณ์ที่ได้ดูมั่นคงแข็งแรง ซึ่งมักจะใช้ในการออกแบบเสื้อผ้าที่ใช้ในการทำงาน ที่ต้องการความน่าเชื่อถือ เช่น สูทหรือกระโปรงบางทรง ที่เสื้อผ้าขึ้นบนและล่างมีรายละเอียดที่เหมือนกัน

- สมดุลเทียม ซึ่งเป็นการสมดุลโดยไม่จำเป็นจะต้องจัดองค์ประกอบที่เท่ากันทั้งสองข้าง หรือไม่เหมือนกันทั้ง 2 ข้าง แต่เมื่อมองโดยรวมแล้วมีความลงตัวสวยงาม มักจะเห็นในงานที่สนุกสนาน หรือเป็นงานที่สะดุดตา เช่น ชุดราตรี หรือชุดที่ใช้ในโอกาสพิเศษต่างๆ และเสื้อผ้าชั้นสูง

-ผ้าและพื้นผิว (Fabrics and surface)ผ้า คือ วัสดุที่ลักษณะเป็นแผ่น แบน เกิดจากสารละลาย เส้นใย เส้นด้าย หรือวัสดุพื้นฐาน สามารถแบ่งตามลักษณะการผลิตและแบ่งประเภทผ้าออกเป็น 3 แบบ คือ

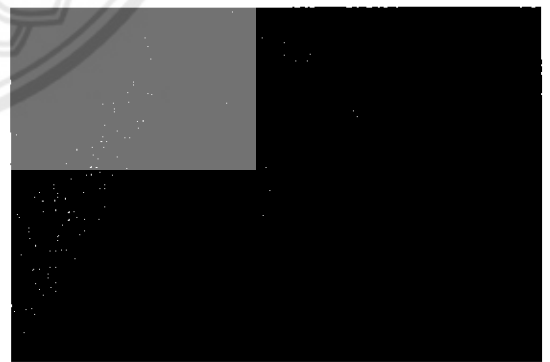
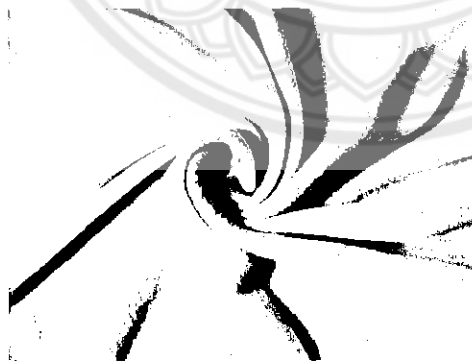
-ผ้าทอ (Woven fabrics) เป็นผ้าที่เกิดจากกระบวนการทอโดยใช้เครื่องทอ (weaving loom) โดยมีเส้นยืน (warp yarn) และเส้นพุ่ง (filling or weft yarn) ที่ทอขัดในแนวตั้งฉากกัน และจุดที่เส้นทั้งสองสอดประสานกัน (interlacing) จะเป็นจุดที่เส้นด้ายเปลี่ยนตำแหน่งจากด้านหนึ่งของผ้าไปด้านตรงข้าม การทอในปัจจุบันมีการพัฒนา จากการทอด้วยมือ (hand looms) ไปเป็นการใช้เครื่องจักรในการทอ โดยใช้เทคนิคหลากหลายรูปแบบ แตกต่างกันไป

-ผ้าถัก (Knitted fabrics)เป็นผ้าที่เกิดจากการใช้เข็ม (needles) ถักเพื่อให้เกิดเป็นห่วงของด้ายที่มีการสอดขัดกัน (interlocking loops) โดยจะมีเส้นที่อยู่แนวตั้ง (Wales) และเส้นที่อยู่แนวนอน (courses)

-ผ้าอื่นๆ เป็นผ้าที่เกิดจากกระบวนการผลิตอื่นที่นอกเหนือไปจากการถักและทอ เช่นการขึ้นรูปเป็นแผ่นฟิล์มทั้งจากสารละลายและจากการฉีดพลาสติกหลอม การขึ้นรูปเป็นโฟมและการขึ้นรูปเป็นผ้าจากเส้นใยโดยตรง เรียกว่า ผ้าไม่ถักไม่ทอ (nonwovens)

พื้นผิว เป็นลักษณะภายนอกของสิ่งต่างๆ ทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งเราสามารถรับรู้ในเรื่องเหล่านี้ได้ทางสายตาและการสัมผัส พื้นผิวผ้าเกิดจากการสัมผัสกับผ้า โดยใช้ส่วนหลังมือในการสัมผัส เช่น กรอบ แห้ง นุ่ม หยาบกระด้าง หรือบางเบา

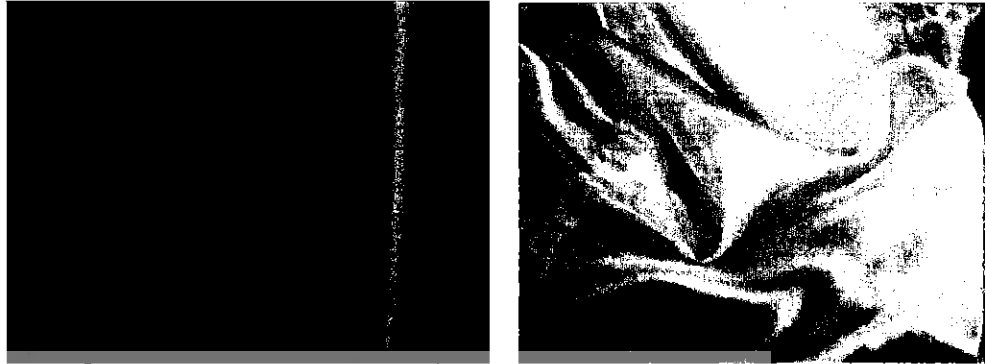
- ผิวสัมผัสแห้ง เช่น ผ้าลินิน หรือผ้าฝ้าย

ภาพที่ 8 ตัวอย่างผิวสัมผัสแห้ง

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

- ผิวสัมผัสกรอบ เช่นผ้าไหม หรือออแกนซ่า

ภาพที่ 9 ตัวอย่างผิวสัมผัสกรอบ

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

- ผิวสัมผัสเบา เพื่อเน้นรูปร่าง เช่น ผ้าชีฟอง

ภาพที่ 10 ตัวอย่างผิวสัมผัสเบา

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

- ผิวสัมผัสนุ่ม เช่น ผ้าขน และผ้ากำมะหยี่

ภาพที่ 11 ตัวอย่างผิวสัมผัสนุ่ม

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

สี (Colors) เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน สัมพันธ์กับชีวิต ให้อิทธิพลทางด้านจิตใจเป็นอย่างมาก ซึ่งทุกๆสี จะมีความหมายทั้งสิ้นสีมีอิทธิพลต่อการออกแบบแฟชั่นเป็นอย่างมาก เสื้อผ้าสำเร็จรูป เสื้อผ้าอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่วนมากจะเปลี่ยนในเรื่องของสี ก่อนการเปลี่ยนแปลงด้านรูปแบบ สีมีผลต่อรูปร่างของผู้สวมใส่ได้ จะทำให้ผู้สวมใส่ใหญ่หรือเล็กลงได้ เช่น สีร้อนจะทำให้ดูตัวตันหรือใหญ่ขึ้นมากกว่าสีเย็นหรือสีสว่าง (Bright colors) จะทำให้รูปร่างดูใหญ่กว่าสีมืดๆ (Dull colors)

- ความหมายของสี หมายถึง แสงที่มากกระทบวัตถุแล้วสะท้อนเข้าตาเรา ทำให้เห็นเป็นสีต่างๆ การที่เรามองเห็นวัตถุเป็นสีใดๆ ได้ เพราะวัตถุนั้นดูดแสงสีอื่น สะท้อนแต่สีของมันเอง เช่น วัตถุสีแดง เมื่อมีแสงส่องกระทบ ก็ดูดทุกสี สะท้อนแต่สีแดง ทำให้เรามองเห็นเป็นสีแดงซึ่งลักษณะกระทบต่อสายตาให้เห็นเป็นสี มีผลถึงจิตวิทยา คือมีอำนาจให้เกิดความเข้มของแสง ที่อารมณ์ และความรู้สึกได้ การที่ได้เห็นสีจากสายตา สายตาจะส่งความรู้สึกไปยังสมองทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ ตาม อิทธิพลของสี เช่น สดชื่น เว้าร้อน เยือกเย็น หรือตื่นเต้น มนุษย์เราเกี่ยวข้องกับสีต่างๆ อยู่ตลอดเวลาเพราะ ทุกสิ่ง ที่อยู่รอบตัวนั้น ล้วนแต่มีสีล้วนแตกต่างกันมากมาย

สีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของเราอย่างมาก นับแต่สมัยดึกดำบรรพ์จนถึงปัจจุบัน เราได้นำสีมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้เป็นสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง สีจึงเป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์กับวิถีชีวิตของเราเพราะสรรพสิ่งทั้งหลายที่แวดล้อมตัวเราประกอบไปด้วยสีทั้งสิ้นในงานศิลปะสีเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งและในวิถีชีวิตของเราสีเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อ ความรู้สึก อารมณ์ และจิตใจ ได้มากกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น

1. ใช้ในการจำแนกสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เห็นชัดเจน
2. ใช้ในการจัดองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสวยงาม กลมกลืน
3. ใช้ในการจัดกลุ่ม พวก คณะ ด้วยการใช้สีต่าง ๆ เช่น คณะสี เครื่องแบบต่าง ๆ
4. ใช้ในการสื่อความหมาย เป็นสัญลักษณ์ หรือใช้บอกเล่าเรื่องราว
5. ใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อให้เกิดความสวยงาม สร้างบรรยากาศ สมจริงและ

น่าสนใจ

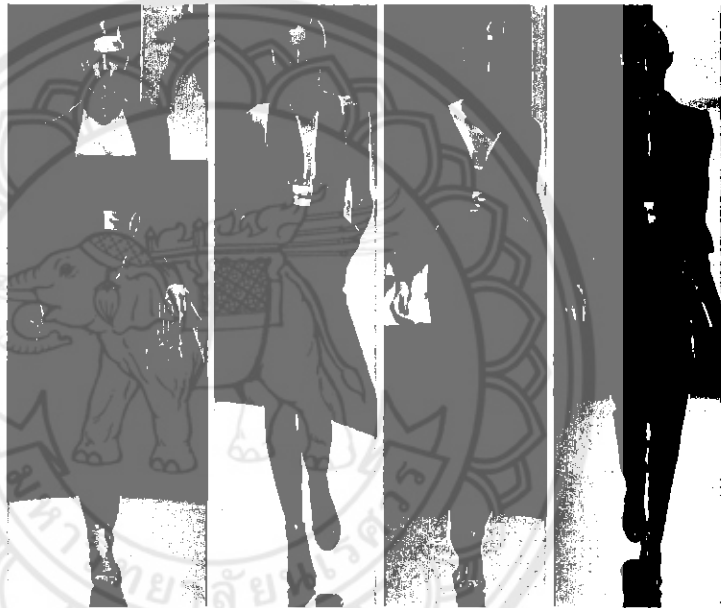
6. เป็นองค์ประกอบในการมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ของ มนุษย์

- หลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย

ในการแต่งกายนั้น สีเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสีทำให้สะดุดตา และจะเป็นสิ่งแรกที่ผู้คนจะมองเห็นและจดจำเราได้ หากเรารู้จักเลือกใช้สีให้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคลิก กาลเทศะและสภาพแวดล้อม และจะยังช่วยให้เราเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองอีกด้วย

ผู้ที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับพื้นฐานของสีข้างต้นแล้ว ยังจะต้องรู้เกี่ยวกับหลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย ดังนี้

1. สีคู่ตรงข้าม(Complementary Colors) จะทำให้ความรู้สึกที่ตัดกันรุนแรง สร้างความเด่น และเร้าใจได้มากแต่หากใช้ไม่ถูกหลัก หรือ ไม่เหมาะสม หรือใช้จำนวนสีมากเกินไป ก็จะทำให้ความรู้สึกพร่ามัว ลายตา ชัดแย้ง ควรใช้สีตรงข้าม ในอัตราส่วน 80% ต่อ20% หรือหากมีพื้นที่เท่ากันที่จำเป็นต้องใช้ ควรนำสีขาว หรือสีดำ เข้ามาเสริม เพื่อ ตัดเส้นให้แยกออก จาก กัน หรืออีกวิธีหนึ่งคือการลดความสดของสีตรงข้ามให้หม่นลงไป

ภาพที่ 12 ตัวอย่างสีคู่ตรงกันข้าม

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

2. การใช้สีเอกรงค์ (Monochrome) หมายถึง การใช้สี สีเดียว หรือการใช้สีที่แสดงความเด่นชัดออกมาเพียงสีเดียว แต่มีการลดหลั่นกันในเรื่องน้ำหนักสีเพื่อให้เกิดความแตกต่าง วิธีการใช้สีเอกรงค์ คือจะใช้สีใดสีหนึ่งที่เป็นสีแท้(Hue)หรือมีความสด (Intensity) เป็นตัวยืนเพียงสีเดียวให้เป็นจุดเด่นของภาพ ส่วนประกอบรอบๆนั้นจะใช้สีเดียวกันแต่ลดความสดของสีให้น้อยกว่าสีหลัก สีที่นำมาเป็นส่วนประกอบอาจแบ่งน้ำหนักได้ตั้งแต่ 3 - 6 สี

ภาพที่ 13 ตัวอย่างสีเอกรงค์
(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

3. การใช้สีกลมกลืน (Harmony) หมายถึง การเคียงคู่กันของสีต่างๆ ซึ่งไปด้วยกันโดยไม่ขัดแย้ง หรือตัดกัน ความกลมกลืนของสีทำได้หลายลักษณะคือ

3.1 กลมกลืนด้วยค่าของน้ำหนักของสีๆเดียว (Total Value Harmony) คือการใช้สียืนเพียงสีเดียว แต่มีค่าหลายน้ำหนัก หรือเป็นแบบเดียวกับ สีเอกรงค์ อาจใช้การผสมสีขาวให้น้ำหนักอ่อนลง และผสมดำให้น้ำหนักเข้มขึ้น

3.2 กลมกลืนโดยใช้สีใกล้เคียง (Sympel Harmony) เป็นการใช้สีข้างเคียงกันในวงจรสีซึ่งมีลักษณะสีใกล้เคียงกัน เช่น ม่วง - ม่วงน้ำเงิน - น้ำเงิน หรือ เขียวเหลือง - เขียว - เขียวน้ำเงิน

3.3 สีกลมกลืนโดยใช้สีคู่ผสม (Two Colors Mixing) หมายถึง สีคู่ใดคู่หนึ่งที่ผสมกันแล้วได้สีที่ 3 เช่น สีน้ำเงิน ผสมกับสีเหลือง ได้สีเขียว แล้วนำทั้ง 3 สี มาใช้ในงานเดียวกัน

3.4 สีกลมกลืนโดยใช้วรรณะของสี (Tone) หมายถึง นำสีในกลุ่มวรรณะเดียวกันมาจัดอยู่ด้วยกัน เช่น สีในวรรณะร้อน เช่น แดง ส้ม เหลือง ม่วงแดง หรือสีในวรรณะเย็น ได้แก่ น้ำเงิน ม่วง เขียว เขียวน้ำเงิน เป็นต้น

ภาพที่ 14 ตัวอย่างสีกลมกลืน

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

4. การใช้สีกลาง คือ สีดำกับขาว สีขาวกับครีม เป็นการแต่งกายยอดนิยมของคนที่ชอบแนวมินิมอล เรียบๆ น้อยๆ

ภาพที่ 15 ตัวอย่างสีกลาง

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/album>)

รูปแบบและรูปร่าง (Style and shape) รูปร่าง หมายถึง เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุ สิ่งของเครื่องใช้ คน สัตว์ และ พืช มีลักษณะเป็น 2 มิติ มีความกว้างและความยาว รูปร่างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.รูปร่างธรรมชาติ (Natural Shape)หมายถึง รูปร่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น คน สัตว์ และพืช เป็นต้น

2.รูปร่างเรขาคณิต (Geometrical Shape)หมายถึง รูปร่างที่มนุษย์สร้างขึ้นมีโครงสร้างแน่นอน เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม และรูปวงกลม เป็นต้น

3.รูปร่างอิสระ (Free Shape)หมายถึง รูปร่างที่เกิดขึ้นตามความต้องการของผู้สร้างสรรค์ให้ความรู้สึกที่เป็นเสรีไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนของตนเอง เป็นไปตามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น รูปร่างของหยดน้ำ เมฆ และควัน เป็นต้นในการออกแบบนั้น form และ shape จะไม่แตกต่างกัน เพราะเวลาออกแบบก็เขียนเป็นโครงร่างหรือ outline ส่วนลักษณะรูปร่างของแต่ละคน จะมีรูปร่างแตกต่างกันไป เช่น สูง เตี้ย ผอม อ้วน รูปร่างมีสัดส่วน หรือรูปร่างต่างๆ ดังนี้

- คนที่มีรูปร่างลักษณะต่างๆ ไม่ค่อยมีสัดส่วน มักจะเป็นคนผอมสูง สะโพกเล็ก ไหล่กว้าง หน้าอกเล็ก มีส่วนโค้งน้อย หรือคนที่มีรูปร่างไม่ผอมสูง แต่มีสะโพกแบน ไหล่ตั้ง ลักษณะลำตัวเป็นรูปสามเหลี่ยมทรงตั้ง หรือทรงกว้าง รูปหน้าจะเป็นเหลี่ยมมุม จมูกยาว โหนกแก้มสูง คางเหลี่ยม

- คนที่มีลักษณะรูปร่างในแนวโค้ง มีสัดส่วน หรือลักษณะกลม แต่มีสัดส่วน เส้นรูปร่างจะปรากฏเป็นทรงกลม ทรงรี สะโพกผายออก เอวเล็ก ออกอิม รูปหน้าจะมีลักษณะเป็นรูปไข่ กลม หัวใจบางคนจะมีรูปร่างมาผสมเป็นลักษณะต่างๆ แต่มีสัดส่วน พบได้ในคนที่มีรูปหน้าและรูปร่างที่ตรงกันข้าม คือ มีรูปหน้ากลม แต่รูปร่างต่างๆ หรือไม่มีรูปร่างค่อนข้างกลม มีสัดส่วน แต่มีรูปหน้าเป็นแนวตรง แนวเหลี่ยม เป็นการผสมกันทำให้เกิดความสมดุลระหว่างเส้นตรงและเส้นโค้ง

ดังนั้นอาจจะแบ่งประเภทของรูปร่างของคนได้เป็น 3 ประเภท คือ รูปร่างตรง รูปร่างตรงแต่มีสัดส่วน และรูปร่างกลมมีสัดส่วน

- ลักษณะของเสื้อผ้ากับรูปร่างคนที่มีรูปร่างตรง เส้นสายในเสื้อผ้าส่วนมากจะเป็นรูปแบบที่มีเส้นตรงคนที่มีรูปร่างกลมมีสัดส่วน รูปแบบของเสื้อผ้าจะเน้นความกลมแบนมีสัดส่วน เนื้อผ้าจะเบาละเอียด หรือมีความหนาปานกลาง เป็นผ้าที่มีน้ำหนัก ผิวของผ้ามีลักษณะขรุขระเล็กน้อย

คนที่มีรูปร่างตรงแต่มีสัดส่วน รูปแบบของเสื้อผ้าควรให้มีสัดส่วนประกอบที่มีเส้นตรงที่กลมกลืนกับรายละเอียดที่มีความโค้งมน นุ่มนวล หรือเป็นการผสมผสานทั้งเส้นตรง เส้นโค้งในเสื้อผ้าชุดเดียวกันได้ รูปแบบ การตัดเย็บมีผลต่อสัดส่วนของรูปแบบ นอกจากการตัดเย็บแล้ว

รูปทรงของเสื้อผ้าอาจจะแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการตัดเย็บ สีและคุณสมบัติของผ้าที่เลือกใช้ การเลือกผ้าหลายสีและหลายรูปแบบ การเลือกสิ่งตกแต่งเพิ่มเติม เช่น ระบาย การจีบผ้า แบบคอ เสื้อ แขนเสื้อแบบต่างๆ

3. งานวิจัยและงานออกแบบที่เกี่ยวข้อง

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยได้แรงบันดาลใจจาก ศัลยกรรมพลาสติก แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

ศัลยกรรมพลาสติก

ในปีที่ผ่านมาการพัฒนาในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้นำเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพื่อโลกที่เราอาศัยอยู่ หนึ่งในเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้รับการแนะนำจากการทำศัลยกรรมพลาสติกเข้ามาในชีวิตหลักการเติบโตจาก การเป็นรักษาของคนวัยและมีชื่อเสียงจากการเป็นตัวเลือกที่ยอมรับมากขึ้นสำหรับคนธรรมดา ๆ การทำศัลยกรรมพลาสติกเป็นสาขาพิเศษของการผ่าตัดที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขทางการแพทย์ของรูปแบบของคนและโครงสร้าง ในขณะที่การทำศัลยกรรมพลาสติกกับการดำเนินการผ่าตัดความงามยังมีชนิดอื่น ๆ อีกหลายของการผ่าตัดที่มาภายใต้โดเมนนี้ เช่นเขตข้อมูลที่แตกต่างกันของการผ่าตัดไปยังภูมิภาคนิโฮซาครา ใบหน้าศัลยกรรมมือผ่าตัดเพื่อแก้ไขความเสียหายผิวที่เกิด จากการเผาไหม้และ บางรูปแบบของ microsurgery

ประวัติของศัลยกรรมพลาสติกพลาสติกคำที่มาจากภาษากรีกคำว่า plastikos ซึ่งหมายความว่า "จะปั้น" หรือ "เพื่อรูปร่าง" ดังนั้นการทำ ศัลยกรรมพลาสติกโดยทั่วไปหมายถึงการผ่าตัดที่นำเกี่ยวกับการสร้างใหม่ของส่วนหนึ่งของร่างกาย แม้ว่าการทำศัลยกรรม พลาสติกได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์ทางวิทยาศาสตร์ที่ผ่านมาในความเป็นจริงของประวัติศาสตร์กลับไปเวลาของ Sushruta ในอินเดียรอบปี 700 BC

ในกรุงโรมทำศัลยกรรมพลาสติกอยู่แม้ในศตวรรษที่ 1 อย่างไรก็ตามเนื่องจากอันตรายที่เกี่ยวข้องกับประเภทนี้ของการผ่าตัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมันเกี่ยวข้องกับใบหน้าหรือบริเวณหัวก็ไม่ได้จนกว่าเร็ว ๆ นี้ว่าการทำศัลยกรรมพลาสติกกลายเป็นสามัญมากขึ้นสำหรับประชาชนทั่วไป ขั้นตอนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในศัลยกรรมพลาสติก การทำศัลยกรรมพลาสติกมักจะเกี่ยวข้องกับการปลูกถ่ายอวัยวะโดยแพทย์จะใช้ผิวจากส่วนหนึ่งของร่างกายและจากนั้นการรับสินบนมันลงบนพื้นที่ที่มีความจำเป็นนี้สามารถเกี่ยวข้องกับจำนวนของขั้นตอนรวมถึงประเภทที่แตกต่างกันเช่นการปลูก ถ่ายอวัยวะ allografting ที่รับสินบนมาจากคนอื่นและ xenografting ที่รับสินบนมาจากสัตว์ชนิดต่าง ๆ ความแตกต่าง ระหว่างการผ่าตัดพลาสติกและศัลยกรรมความงาม คนมีแนวโน้มที่

จะเกิดความสับสนกับการทำ ศัลยกรรมพลาสติก ศัลยกรรมเสริมความงาม แต่มีจริง ความแตกต่างระหว่างทั้งสอง ศัลยกรรมเสริมความงามในความเป็นจริง ความเชี่ยวชาญพิเศษของการผ่าตัดพลาสติกและหมายถึงการผ่าตัดที่ดำเนินการอย่างหมัดจุดเพื่อเครื่องสำอาง วิธีการส่วนใหญ่สำหรับการผ่าตัดเครื่องสำอางรวม abdominoplasty (หรือเรียกว่า "เหน็บท้อง") และ blepharoplasty ซึ่งเป็นก่อ ร่างใหม่ของเปลือกตา ศัลยกรรมเสริมความงามจะมีประโยชน์ในการช่วยให้เพื่อลดรอยแผลเป็นและริ้วรอย ในปีที่ผ่านมามีคน ไปมีการทำศัลยกรรมพลาสติกทำในประเทศที่ค่าธรรมเนียมต่ำกว่าในประเทศของตนเองสำคัญการ เติบโตของศัลยกรรมพลาสติกในปีล่าสุด ในปีที่ผ่านมาคนทั่วโลกดูเหมือนจะขึ้นตระหนักถึงภาพ ร่างกายของพวกเขาและผู้คนมากขึ้นในการค้นหาของร่างกายที่สมบูรณ์ การทำศัลยกรรมพลาสติกเพื่อให้มีการแก้ปัญหาของ ผู้คน หากพวกเขาารู้สึกว่าร่างกายของตัวเองตลกสั้นของความสมบูรณ์แบบและคนมากขึ้นมีการเรียงลำดับสิ่งที่พวกเขาู้สึกว่า พวกเขาไม่สมบูรณ์ของร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการทำศัลยกรรมพลาสติกได้มีการความต้องการอย่างมากสำหรับ การผ่าตัดดูดไขมันเครื่องสำอางและ ในประเทศส่วนใหญ่ในปัจจุบันก็เป็นไปได้ที่จะหาการทำศัลยกรรมพลาสติกในอัตราที่ไม่ แพงมาก ราคาไม่แพงนำศัลยกรรมพลาสติกในการเข้าถึงของคนธรรมดาสามัญเพื่อให้การทำศัลยกรรมพลาสติกขณะนี้ เป็น เรื่องปกติมากขึ้น

Surrealism (ลัทธิเหนือจริง)

เป็น "ลัทธิ" หรือ "ขบวนการ" ทางวรรณศิลป์และทัศนศิลป์ที่เกิดขึ้นในฝรั่งเศสช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง อ็องเดร เบรอตง (Andre Breton) เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มดาดา (Dadaism) ที่มีเป้าหมายใช้ความก้าวร้าวรุนแรงเพื่อต่อต้านสงคราม ต่อต้านค่านิยมของชนชั้นกลางทุกชนิด รวมทั้งคริสต์ศาสนา ต้องการทำลายชนบประเพณีที่ชนชั้นกลางสะสมไว้รวมทั้งศิลปวรรณคดีด้วย หลังจากร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มดาดาอยู่ระยะหนึ่งเบรอตงกับเพื่อนก็แยกตัวออกมาตั้งกลุ่มใหม่คือ กลุ่มเซอร์เรียลลิซึม ซึ่งยังรับเอาความก้าวร้าวมุ่งทำลายค่านิยมของชนชั้นกลางของดาดา มาเป็นฐานแต่มุ่งสร้างค่านิยมใหม่

เอกลักษณ์ของศิลปะเซอร์เรียลลิซึม ก็คือการใช้สิ่งที่เรียกว่า ความบังเอิญ (Chance) มาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอผลงานโดยเฉพาะการหยิบเอาสิ่งของสองอย่างหรือมากกว่านั้นซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกันมาวางไว้ด้วยกัน เหมือนเป็นการพบกันโดยบังเอิญที่ก่อให้เกิดความหมาย แม้แต่ละอย่างจะไม่มีมีความเกี่ยวเนื่องกันเลย แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน ก็ย่อมจะกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดจินตนาการและความรู้สึกถึงเอกภาพแบบใหม่ ซึ่งไม่ขึ้นกับเหตุผลหรือตรรกะใดๆ ในโลกกายภาพ รูปแบบผลงานศิลปะจะใช้วิธีการนำเอาสิ่งที่เป็นสภาวะปกติวิสัยตั้งแต่ 2 สิ่งที่อยู่เข้ากันไม่ได้มาจัดรวมประกอบกัน และแต่งเติมผสมผสานให้ดูเป็นสิ่งเดียวกันอย่างกลมกลืน รวมถึงการ

เชื่อมโยงความรู้สึกสัมผัสและประสบการณ์ทางการเห็นให้สอดคล้องกับความคิด เชื่อมโยงให้เป็นเรื่องใหม่

ก่อตั้งขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2459 ซึ่งพัฒนาต่อเนื่องมาจากกลุ่ม dada โดยในปี พ.ศ. 2465 สมาชิกในกลุ่ม dada ได้แยกตัวออกไปและรวมกันใหม่อีกครั้งที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส จากการแถลงการณ์อย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรชื่อว่า แถลงการณ์เซอร์เรียลลิซึม (Manifeste du Surrealisme) โดยเบรอตง ได้รับการเผยแพร่เมื่อปี พ.ศ. 2467 โดยนับเอาจากการรวมตัวกันของบรรดาผู้จัดทำวรรณกรรมที่พวกเซอร์เรียลลิสต์เป็นกองบรรณาธิการ ซึ่งตอนนั้นวารสารฉบับนี้ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของ dada ในฝรั่งเศสอันเป็นที่ชนะเดียวกับที่วอลเทอร์ เบนจามิน ได้เสนอไว้ในบทความ Surrealism: The Last Snapshot of the European Intelligentsia ซึ่งเนื้อหาสำคัญในแถลงการณ์ คือ การขบถต่อค่านิยมของชนชั้นกลางตลอดจนขนบและกฎเกณฑ์ทุกชนิดเพื่อให้ได้มาซึ่งเสรีภาพในการแสดงออกซึ่ง "ตัวตนภายใน" หรือ "ความคิดบริสุทธิ์" หรือ "จิตไร้สำนึก" ที่ถูกเก็บกดไว้ต้องการแสงหรือบรรลุถึงความจริงสูงสุด อันเกิดจากการผสมรวมของความฝันกับความจริงแห่งโลกภายนอก กล่าวคือ ต้องการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดภายในออกมาอย่างเสรีในทุกรูปแบบ โดยปราศจากการควบคุมใดๆทั้งสิ้น อ็องเดร เบรอตง เป็นผู้ริเริ่มเผยแพร่แนวคิดของกลุ่มเซอร์เรียลลิซึม เขาเคยเป็นนักเรียนแพทย์ในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ซึ่งทำให้ได้มีโอกาสศึกษาแนวคิดของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ที่เซอร์เรียลลิซึมต่างเห็นว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตไร้สำนึกของฟรอยด์มีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของมนุษย์ เบรอตงและพรรคพวกได้นำเอาวิธีการเชื่อมโยงเสรี (Free association) ของฟรอยด์มาประยุกต์ใช้กับศิลปะ โดยให้ศิลปินวาดรูปหรือเขียนสิ่งที่ลอยเข้ามาในความคิดโดยไม่ต้องสนใจเหตุผลตรรกะใดๆ งานศิลปะของเซอร์เรียลลิซึมจึงเป็นทั้งเนื้อหาและสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ผุดบังเกิดจากจิตไร้สำนึก (หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการสร้างสรรค์จากโลกภายในของศิลปินและโลกที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ของโลกกายภาพ)

หลุยส์ อารากง (Louis Aragon) หนึ่งในแกนนำคนสำคัญเสนอว่า แนวคิดและวาทกรรมของเซอร์เรียลลิซึมนั้นเป็นผลผลิตที่เกิดจากเวลา ความแตกต่างในแง่ก็คือ เซอร์เรียลลิซึมเป็นกลุ่มที่เริ่มต้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 เรียกว่าเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางปรัชญาศิลปะที่แทรกตัวขึ้นมาท่ามกลางความวุ่นวายหายนะของอารยธรรม และเซอร์เรียลลิซึมต่อต้านความจริงที่เรารับมาจากการไตร่ตรองขนบคิดหาเหตุผล จนถึงองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ หรือปรัชญาแนวปฏิฐานนิยมด้วยว่า ความจริงเหล่านี้เป็นเพียงความจริงชั้นสองซึ่งไม่สำคัญ หรือไม่อาจเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหาใหญ่ๆของมนุษยชาติ พวกเซอร์เรียลลิซึมจึงมองว่าสงครามที่พราก

ชีวิตคนนับล้านภายในระยะเวลาไม่กี่ปีเป็นผลมาจากระบบคิดหรือจิตสำนึกที่เป็นใหญ่เหนือมนุษย์ ดังนั้นหนทางเดียวที่จะหลีกเลี่ยงมิให้เกิดสงครามซ้ำรอย ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสำรวจหาเส้นทางใหม่ (ที่คาดได้เริ่มไว้) ซึ่งพวกเซอร์เรียลลิซึมพบว่ามันอยู่ในห้วงความฝัน หรือดำรงอยู่ในนิยามที่จิตสำนึกและเหตุผลของเราหลับไหล

ศิลปินคนสำคัญ

- เดอ คิริโก (Chirico, Giorgio de) พ.ศ. 2431-2521 จิตรกรชาวอิตาลีเลียนที่พวกเซอร์เรียลลิซึมชื่นชมและยกย่องผลงานของเขา ในช่วงแรกที่เสนอทัศนียภาพหรือบรรยากาศของความเร้นลับ เหนงา เศร้า และมีวัตถุที่มีความหมายบ่งชี้ภัยทางเพศแต่เมื่อคิริโกเปลี่ยนแนวทางการวาดภาพ พวกเซอร์เรียลลิซึมผิดหวังมาก ไม่ยอมรับให้เข้ากลุ่ม แต่กระนั้นเบรอตงก็ยกย่องนวนิยายของคิริโก เรื่อง Hebdomeros พ.ศ. 2472 ว่าสะท้อนถึงการผจญภัยทางจิตในลักษณะซับซ้อนเข้าใจยากแต่จริงใจ และเป็นต้นแบบของนวนิยายเรื่อง Nadja ของเบรอตง

- เครอเวลล์ เรอเน่ (Crevel, Rene) พ.ศ. 2443-2478 นักเขียน-กวีชาวฝรั่งเศสเป็นเซอร์เรียลลิซึมในยุคแรกซึ่งแยกตัวออกไปจากกลุ่มเพราะเบรอตงมองว่า "พฤติกรรมรักร่วมเพศ" ของเขาอาจบิดเบือนและทำลายเจตนาของกลุ่ม เครอเวลล์เข้าร่วมกับเซอร์เรียลลิซึมอีกครั้งในตอนที่เขาสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศส และระหว่างกลุ่มขัดแย้งกับพรรคเขาเป็นคนที่หาทางไกล่เกลี่ยและพยายามทำทุกวิถีทางที่จะให้เบรอตงและกลุ่มเซอร์เรียลลิซึมแสดงสุนทรพจน์ในที่ประชุม เมื่อไม่สำเร็จเข้าเสียใจมากประกอบกับความเจ็บป่วยเขาตัดสินใจฆ่าตัวตายด้วยการรมแก๊ส

- ดาลี ซัลวาดอร์ (Dali, Salvador) พ.ศ. 2447-2532 จิตรกรชาวฝรั่งเศส เข้าร่วมกลุ่มเซอร์เรียลลิซึมในปี พ.ศ. 2472 และกลายเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญในกลุ่ม ในช่วงพ.ศ. 2473 ดาลีกระตุ้นให้กลุ่มเน้นความสัมพันธ์กับโลกภายนอกโดยปรับให้เข้ากับแรงปรารถนาหรือจินตนาการของศิลปิน ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างงานศิลปะกับชีวิตระหว่างผลงานกับพฤติกรรมผู้สร้าง ดาลีสนใจพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะแขนงจิตวิเคราะห์และชีววิทยา และได้นำมาประยุกต์ในภาพวาดของเขา เขาชอบเล่นกับ ความขัดแย้ง ทั้งในผลงานและในพฤติกรรมของตนเองเพื่อช่วยและเรียกร้องความสนใจ แต่การกระทำเช่นนี้บางครั้งก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่กลุ่มและเบรอตง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงความชื่นชมต่อฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) ในปีพ.ศ. 2477 ความไม่พอใจนี้ทวีขึ้นเรื่อยๆ และถึงขั้นแตกหัก ในปี พ.ศ. 2483 เบรอตงไม่ยอมให้ดาลีอยู่ในกลุ่ม กล่าวหาว่าเขาแสวงหาความสำเร็จทางการค้ามากเกินไป ทั้งยังสร้างผลงานในระยะหลังที่ "เลียนแบบตัวเอง" เมื่อมีการแสดงนิทรรศการเซอร์เรียลลิซึมนานาชาติที่ นิวยอร์ก ในปี พ.ศ. 2485 เบรอตงไม่อนุญาตให้ดาลีนำผลงานของเขาามาแสดงด้วยเพราะถือว่าเขาไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกของกลุ่ม

-มิโร โฆอัน (Miro, Joan) พ.ศ. 2436-2526 จิตรกรประติมากรชาวสเปน เขาสามารถเสนอความคิดค้นคว้าคิดค้นซ้ำภายในตัวออกมาอย่างฉับพลัน และเป็นอัตโนมัติในภาพวาดสีน้ำมันของเขาได้ นอกจากนี้ยังสามารถก้าวข้ามเขตแดนของจิตรกรรม ด้วยการทำ Papiers Colles คอลลาจ ประติมากรรม วัตถุ ในระหว่างที่เกิด]]สงครามกลางเมือง]]และสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาวาดภาพสัตว์ประหลาดที่ก้าวร้าวน่ากลัว และภาพชุด "ผู้หญิง" ที่ถูกแปรสภาพ รวมทั้งภาพชุด "Las Constellations" ด้วย ภาพชุดหลังนี้กลุ่มสนับสนุนให้จัดแสดงที่นิวยอร์กในปี พ.ศ. 2485 และต่อมาเบรอดตงเขียนบทวิรัยอแก้ว โดยใช้ชื่อเดียวกัน ภาพจิตรกรรมและบทกวีชุดนี้พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2501

-ยุง คาร์ล (Jung, Carl) พ.ศ. 2418-2504 จิตแพทย์ชาวสวิส พวกเขาเรียลลิสต์ที่เพิ่มเพียงมาสนใจแนวคิดของเขาเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเฉพาะในแง่การเทียบเคียงจิตวิเคราะห์กับการเล่นแร่แปรธาตุ แต่ไม่ชอบทฤษฎีของเขาเกี่ยวกับ "จิตไร้สำนึกร่วม" และวิธีการวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงกับเรื่องศาสนา นอกจากนี้พวกเขายังขุ่นเคืองที่ยุ่งร่วมมือกับพวกนาซีเพื่อทำลายทฤษฎีของฟรอยด์ ในช่วงปี พ.ศ. 2479-2483

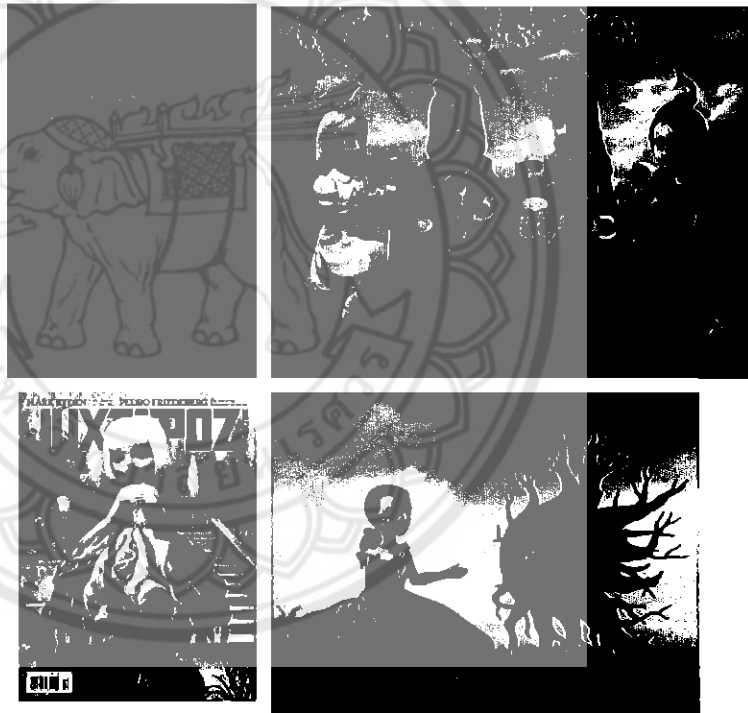
-อาร์พ (Arp, Jean) พ.ศ. 2430-2509 ประติมากร จิตรกร และกวีชาวฝรั่งเศส เป็นเพื่อนสนิทของแอร์นสท์ หลังจากเป็นสมาชิกกลุ่มดาดา ได้ส่งผลงานจิตรกรรมมาร่วมแสดงในนิทรรศการเซอร์เรียลลิสต์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2468 และเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเป็นประจำนับตั้งแต่ย้ายมาตั้งหลักแหล่งในฝรั่งเศสในปี พ.ศ. 2469 แต่มิได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม ในปี พ.ศ. 2474 เขาเริ่มทำงานประติมากรรมจริงจัง ทดลองทำ Papiers déchirés และเริ่มเบนความสนใจไปในทาง abstraction โดยที่มิได้ตัดไม้ตรีกับเบรอดตงและพวกเซอร์เรียลลิสต์ สร้างศิลปะแอบสแตรคซึ่งมีผู้ที่ตั้งชื่อให้ว่า "art concret" โดยเน้นรูปทรงซึ่งภาพ นอกจากความสามารถทางทัศนศิลป์แล้ว อาร์พยังเขียนบทกวีได้ดีทั้งเป็นภาษาเยอรมันและฝรั่งเศส มีผู้เปรียบว่ากวีนิพนธ์ของเขาดูแปลกสนุกและมีลีลางดงามเปรียบได้กับ "ลวดลายดอกไม้ที่ประดับมงกุฎของเซอร์เรียลลิสต์"

-อารากอน หลุยส์ (Aragon, Louis) พ.ศ. 2430-2525 กวีชาวฝรั่งเศส เดิมเป็นนักศึกษแพทย์แต่ใจฝักใฝ่ทางอักษรศาสตร์เช่นเดียวกับเบรอดตง หลังสงครามได้พบกับเบรอดตงและซูปลัท์ที่ก่อตั้งวารสาร Litterature (พ.ศ. 2462) ร่วมกับกลุ่มดาดาและต่อมาร่วมก่อตั้งกลุ่มเซอร์เรียลลิสต์ พ.ศ. 2467 สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2469 และเริ่มป้ายเบนแนวคิดและกิจกรรมวรรณศิลป์จากแนวเซอร์เรียลลิสต์ในที่ประชุมของพรรคคอมมิวนิสต์ ในเมือง Khakov และแยกตัวออกจากกลุ่มเด็ดขาดในปี พ.ศ. 2478 ผลงานกวีนิพนธ์ที่สำคัญในช่วงที่เป็นสมาชิกกลุ่มเซอร์เรียลลิสต์ได้แก่ Les Paysans de Paris พ.ศ. 2469 และผลงานวิจารณ์ศิลปะ

ที่สำคัญในช่วงนี้ ได้แก่ La Peinture au defi พ.ศ. 2473 ซึ่งกล่าวถึงภาพคอลลาจและชี้ให้เห็นความแตกต่างของคอลลาจแบบคิวบิสต์และแบบเซอร์เรียลลิซึมตลอดจนความสำคัญของการสร้างสรรค์ anti-art เช่นในศิลปะสมัยใหม่

Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

การผสม รูปแบบของ วัฒนธรรมป๊อป ที่ชวนให้นึกถึงเจ้าของผลงาน Mark Ryden ได้สร้างรูปแบบ เอกพจน์ ที่เหนือจินตนาการ ระหว่างศิลปะแบบดั้งเดิม กับศิลปะสมัยใหม่ ผลงานของเขาเป็นที่สนใจครั้งแรก ในปี 1990 เมื่อนำเสนอผลงานในรูปแบบใหม่ของการวาดภาพ " Pop Surrealism " จากนั้นก็มีผู้ติดตามผลงานของเขามากมาย Mark Ryden จึงมีชื่อเสียงตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การสร้างผลงานศิลปะ surrealist ของเค้าเริ่มต้นโดยการเลือก เรื่องที่ เต็มไปด้วยความหมายแฝงทางวัฒนธรรม

ภาพที่ 16 ตัวอย่างผลงานของ Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

(ที่มา : <http://www.markryden.com/>)

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารผลงาน วิจัยเรื่องการศัลยกรรมพลาสติก
2. ศึกษาแนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism
3. ศึกษาแนวโน้มเทรนด์ ปี 2013-2014
4. ศึกษาวิเคราะห์เทคนิคในการตัดเย็บเสื้อผ้าในรูปแบบต่างๆ

2. ขอบเขตด้านประชากรการสุ่มตัวอย่างประชากร เพศหญิง อายุ 19-23 ปี

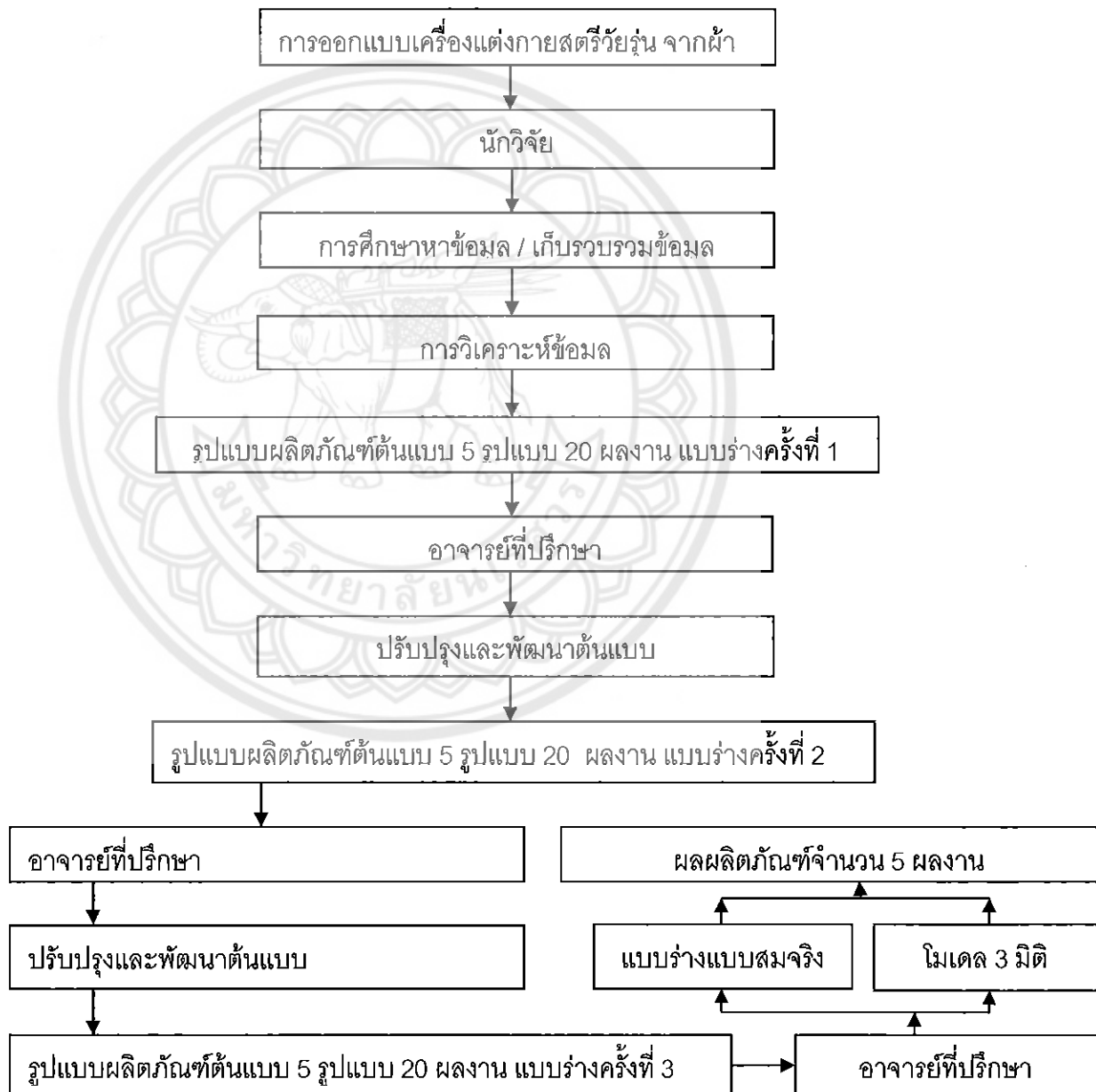
ตารางวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการตลาด

จุดแข็ง	เป็นการออกแบบชุดแต่งกายสตรีวัยรุ่น โดยการนำรูปแบบแฟชั่นที่มีการนำพลาสติกประยุกต์ใช้ร่วมกันกับผ้าทอ ซึ่งพฤติกรรมของนักออกแบบจะเป็นตัวชี้ว่าผู้บริโภคให้ความสนใจในสินค้านั้นๆ ได้เป็นอย่างดี
จุดอ่อน	ผู้บริโภคส่วนมากยังไม่กล้าที่จะสวมใส่เสื้อผ้าที่ตัดเย็บระหว่างพลาสติกกับผ้าทอ และยังไม่กล้าที่จะยอมรับในลักษณะของการออกแบบเครื่องแต่งกายประเภทนี้ สาเหตุคือผู้บริโภคส่วนใหญ่มองว่าหากสวมใส่แล้วจะทำให้เกิดอุปสรรคในการเคลื่อนไหว มีความไม่สบายตัวในการสวมใส่ แต่เมื่อมีผู้ยอมรับในการออกแบบก็จะมีผู้ติดตามและกลายเป็นจุดสนใจที่ดี และจะกลายเป็นจุดแข็งในที่สุด
โอกาส	เป็นการออกแบบที่มีความหลากหลาย แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร เป็นจุดสำคัญในการกระจายรายได้และสร้างมุมมองใหม่ๆ ในการออกแบบเสื้อผ้า เพื่อเป็นการแสดงจุดเด่นให้กับตนเองในวงการแฟชั่น
อุปสรรค	รสนิยมของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ตลอดจนความต้องการและรายได้ไม่เท่าเทียมกัน

3. การออกแบบและสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากแนวความคิดของ Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism โดยการนำกระแสปัจจุบัน ศัลยกรรม ความงามพลาสติก มาเป็นข้อมูลและวางแผนในการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับสตรีในขั้นต่อไป

ภาพแสดงขั้นตอนการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ

4. สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาศิลปะการพิมพ์และ การศึกษาแนวคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการตอบโจทย์สตรีวิทยุณ ณ ปัจจุบัน นอกจากจะเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของผู้ออกแบบ

ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ ได้นำข้อมูลที่ศึกษาเหล่านี้มาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูงได้เป็นอย่างดี

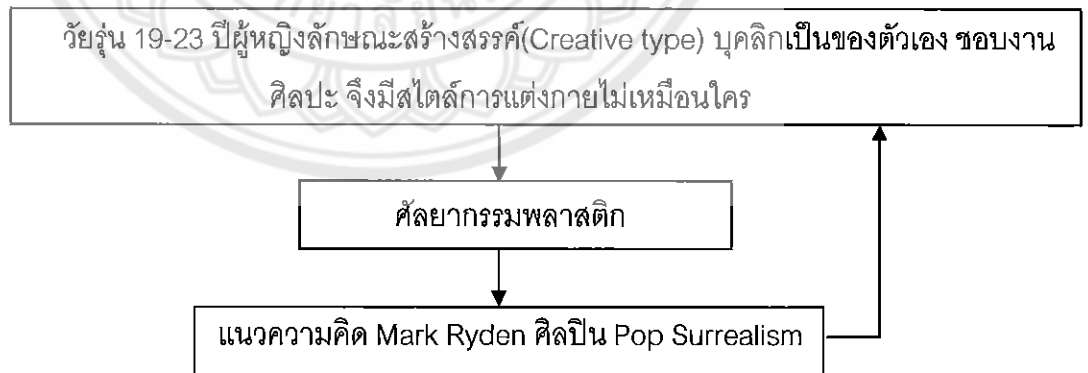

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของสภาพทั่วไปของเครื่องแต่งกายสตรี รวมถึงแนวคิดแรงบันดาลใจในการออกแบบแฟชั่น ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในศิลปนพนธ์ฉบับนี้แล้วนำผลวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการออกแบบ ผลการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยได้แรงบันดาลใจจาก ศัลยกรรมพลาสติก แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism
 2. ดำเนินการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยได้แรงบันดาลใจจาก ศัลยกรรมพลาสติก แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism
1. การวิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยได้แรงบันดาลใจจาก ศัลยกรรมพลาสติก แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism
- ภาพแสดงการวิเคราะห์แรงบันดาลใจและแนวคิดในการออกแบบ

จากภาพแสดงการวิเคราะห์ จากกลุ่มเป้าหมาย วัยรุ่นที่มีอายุ 19-23 ปี เป็นผู้หญิงมีความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกเป็นตัวของตัวเอง ชอบงานศิลปะ จึงมีสไตล์การแต่งกายไม่เหมือนใคร นำความสนใจในเรื่อง ศัลยกรรมพลาสติก ซึ่งในช่วงอายุระหว่าง 19-23 ปี มีความสนใจอย่างมากเกี่ยวกับศัลยกรรมความงามด้วยพลาสติก (สุรางค์สิริ ศิริมา, 2555, หน้า 4) จากนั้นนำแนวคิด Mark

ศิลปินพบการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากฟากอ

INSPIRATION

แนวความคิดของ Mark Ryden
ศิลปิน Pop Surrealism

สีฟ้า : เด็ก ทรง
สีชมพู : นินจา ฟุ้งฝัน ความ ปู่
เด็กผู้หญิง : ความไร้เดียงสา การตั้งคำถาม ทรงไม่ไปรู้
เนื้อ : เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งมีชีวิตสองอย่าง การเปลี่ยนแปลง เด็ก ป้าสาว
กระต่าย : ยากซ่อนหากเกิน หลากหลาย
ผึ้ง : ยากซ่อนหากเกิน อีสตอร์ ดิฮิมม ยอดเยี่ยม
อับราฮัม : อีสตอร์ดีดุดูดการ

CONCEPT

ศิลปะผสมผสาน
การพาดพิงของพิธีกรรมหรือประเพณีประเพณี
ของอียิปต์ให้ละลานตาตามแบบ (โดยอียิปต์) ฯลฯ
คงกำหนดได้ตามประเพณี ส่วนที่เป็นกรรมกรรรมส่วน
ที่พอปรกติให้สนใจสภาพปรกติด้วย.

ภาพที่ 19 แสดงภาพผลงานของ Mark Ryden

(ที่มา : <http://img.photobucket.com/albums/v623/haldir/1826blueturban600x30.jpg>)

แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

- สัญลักษณ์ : หน้าเด็กผู้หญิง หมายถึง ความไร้เดียงสาความอยากรู้อยากลอง,
: เนื้อ หมายถึง สวรรค์ที่เคยมีชีวิต เมื่อถูกตัดออกถูกเรียกว่าก้อนเนื้อ
: กระต่าย หมายถึง การสงสัย ความน่ารัก ความหวาดกลัว
: ผึ้ง หมายถึง การกระทำที่ถูกละเลยว่าเป็น

ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้ สัญลักษณ์ทั้งหมดมาทำกราฟฟิกมีความหมายรวมว่า การทำศิลปะกรรมเปรียบได้กับความไร้เดียงสาของหญิงสาวที่อยากรู้อยากลอง(หน้าเด็กผู้หญิง) มีข้อสงสัยต่างๆ (กระต่าย) เป็นที่มาของการเสียเนื้อบางส่วนสำหรับการทำศิลปะกรรมความงาม(เนื้อ) ในการทำศิลปะกรรมความงามนั้นก็ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจ เพื่อความสวยงาม อันเป็นค่านิยมที่ถูกละเลยว่าเป็น (ผึ้ง)

ตัวอย่างกราฟิกดำเนินการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยได้แรงบันดาลใจจาก
ศัลยกรรมพลาสติก แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

ภาพที่ 20 กราฟฟิกแนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

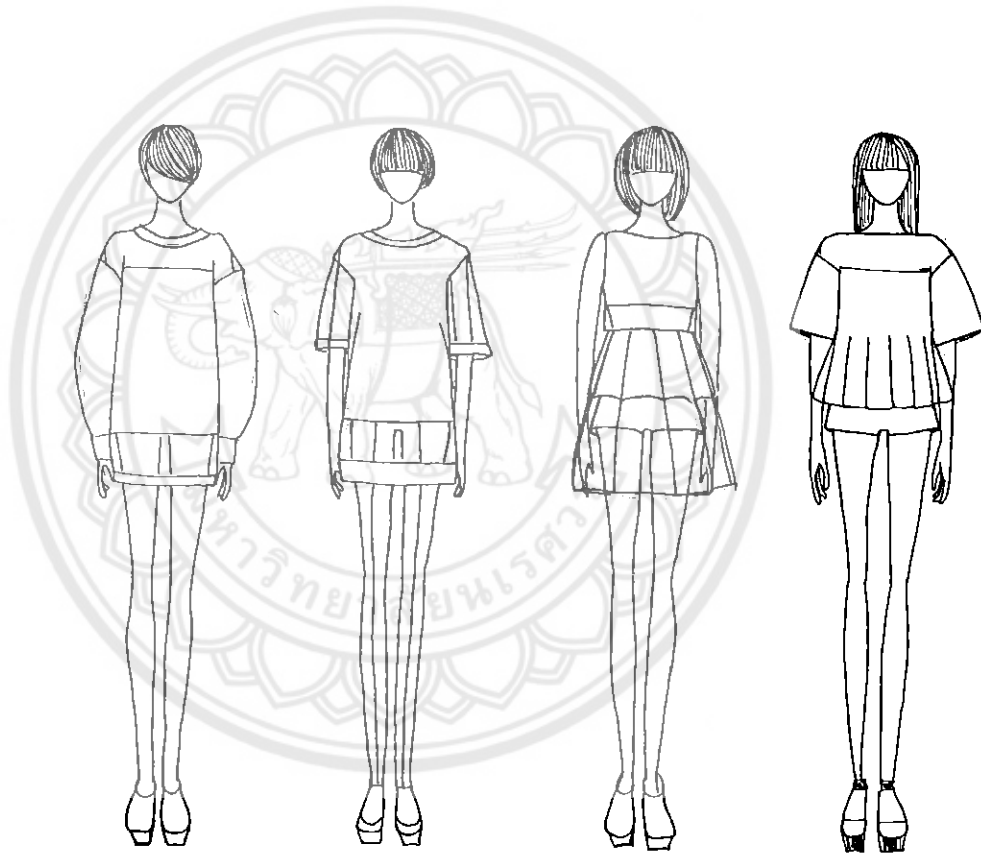
2. ดำเนินการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ โดยได้แรงบันดาลใจ จาก ศัลยกรรมพลาสติก แนวความคิด Mark Ryden ศิลปิน Pop Surrealism

เครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ 1 คอลเลกชันจำนวน 5 ชุด

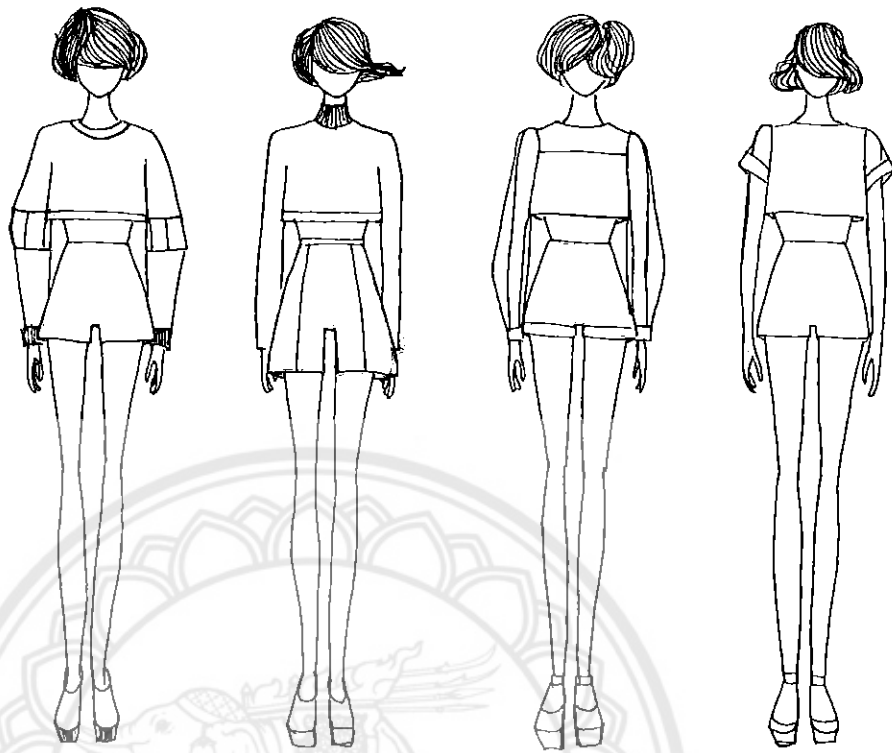
- เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกง 3 ชุด
- เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดเดรส 2 ชุด

ถูกแบ่งออกเป็น

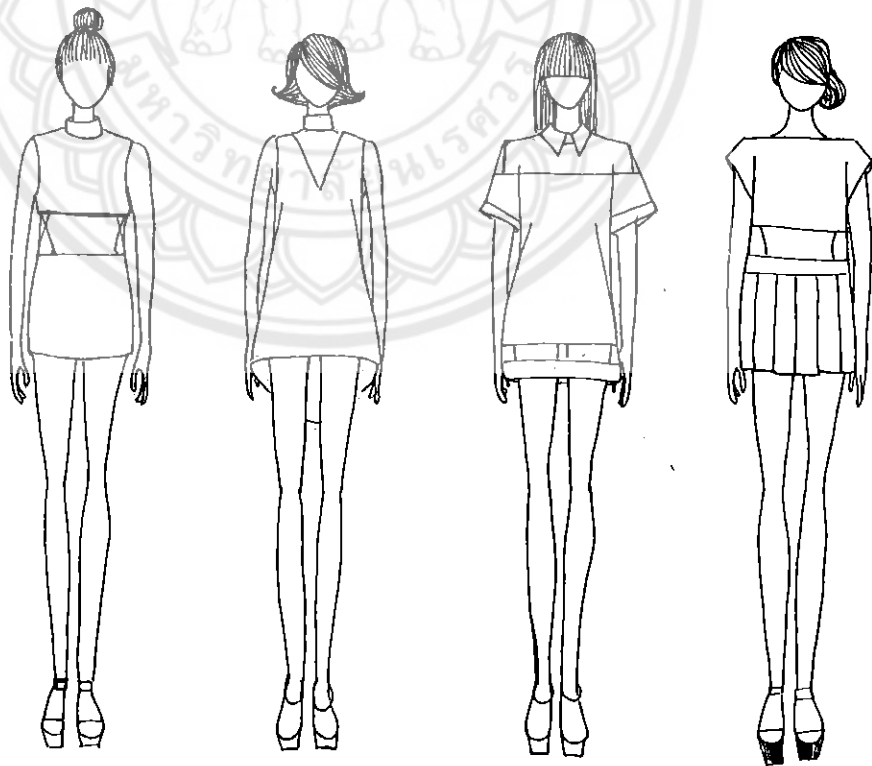
1 เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกงสเกิร์ต 12 ชุดเลือก 3 ชุด

ภาพที่ 21 สเกิร์ตเครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกง

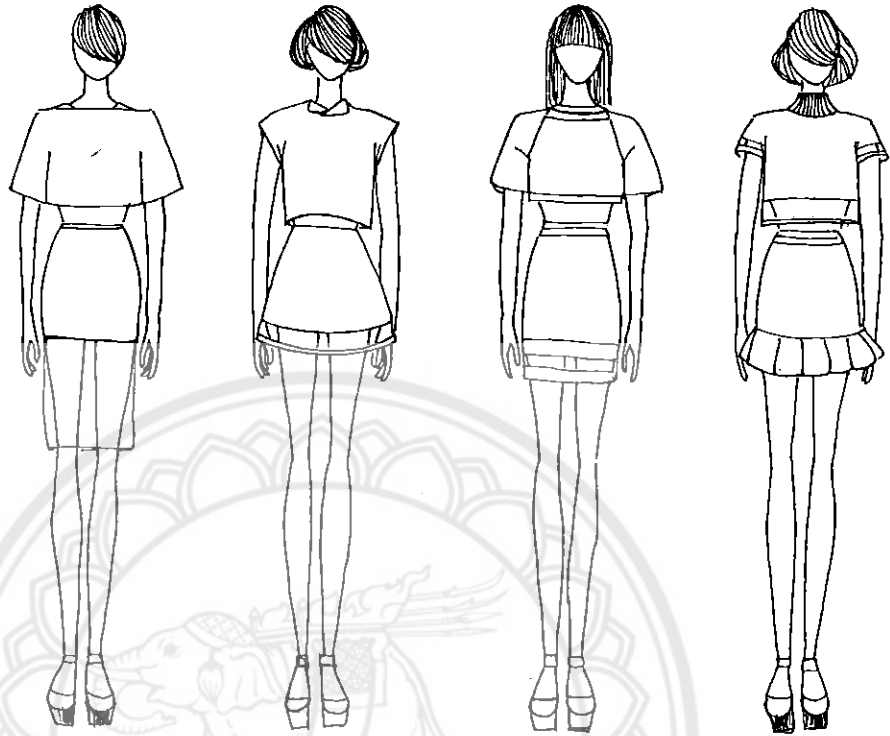

ภาพที่ 22 สเก็ตเครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกง

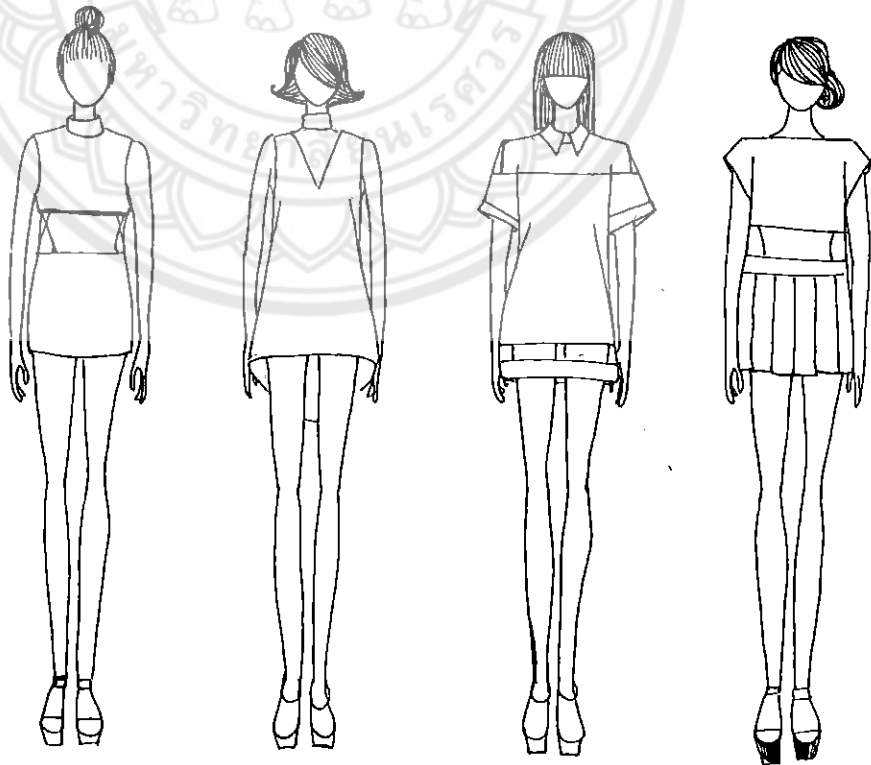

ภาพที่ 23 สเก็ตเครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกง

2. เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกงสเกิร์ต 8 ชุดเลือก 2 ชุด

ภาพที่ 24 สเกิร์ตเครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกระโปรง

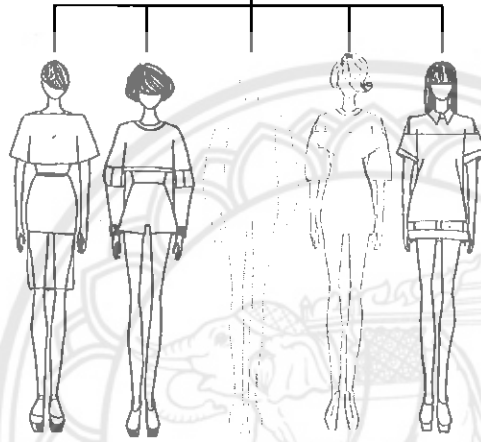
ภาพที่ 25 สเกิร์ตเครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกระโปรง

จากนั้นทำการเลือกแบบแล้วไปพัฒนาต่อ มีทั้งหมด 5 ชุด

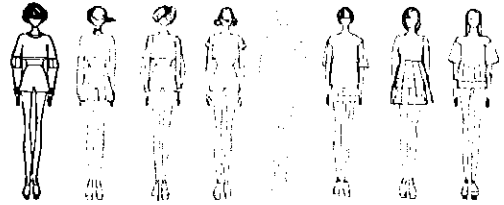
ศิลปิน: ภัณฑิรา ออแกเนชั่น ออแกเนชั่น ออแกเนชั่น ออแกเนชั่น ออแกเนชั่น

SKETCH

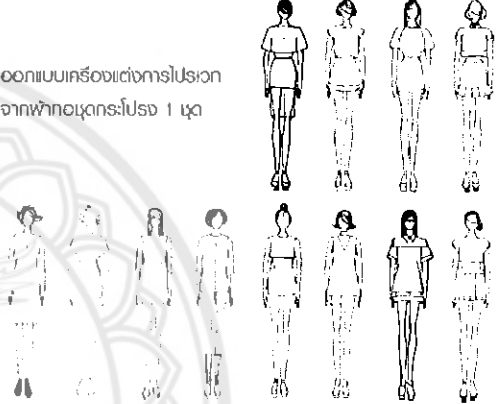
เลือกจาก 20 แบบเหลือ 5 แบบไปพัฒนาต่อ

ออกแบบเครื่องแต่งการไปรเวทจากผ้าทอทางทง 2 ชุด

ออกแบบเครื่องแต่งการไปรเวทจากผ้าทอทางทง 1 ชุด

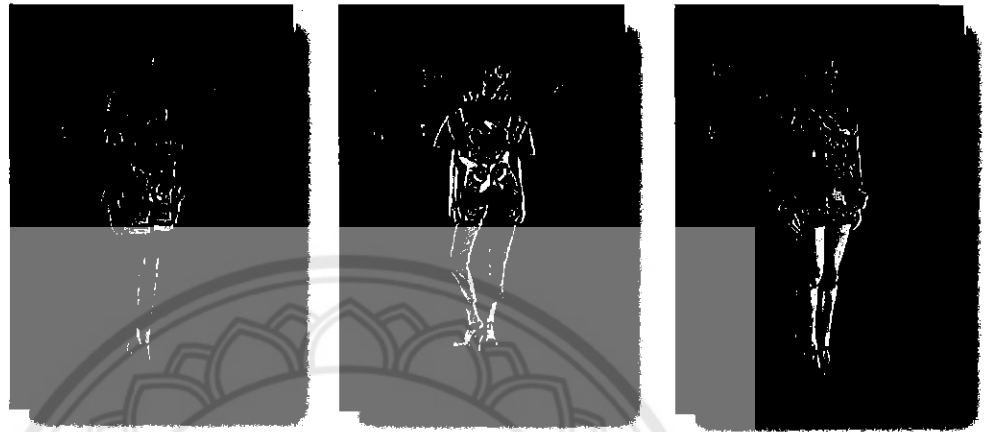
ออกแบบเครื่องแต่งการไปรเวทจากผ้าทอทางทง 2 ชุด

ภาพที่ 26 สเก็ตเครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอ

ภาพที่ 27 บอร์ด พิธีเซ็นชุดและ สเก็ตที่พัฒนาแล้ว

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ (การออกแบบเสื้อผ้าที่เสร็จสมบูรณ์)

THE S I S
THE FASHION DESIGN FOR LADIES, OF WOVEN FABRICS

by Korrawan Wongyang

ภาพที่ 28 การออกแบบเสื้อผ้าที่เสร็จสมบูรณ์ทั้ง 5 ชุด

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ชุดที่ 1

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ชุดที่ 2

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ชุดที่ 3

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ชุดที่ 4

THESIS
THE FASHION DESIGN FOR LADIES, OF WOVEN FABRICS
by KORRAWAN WONGYANG

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ชุดที่ 5

THESIS
THE FASHION DESIGN FOR LADIES, OF WOVEN FABRICS
by KORRAWAN WONGYANG

บทที่ 5

บทสรุป

การดำเนินการศึกษาศิลปะนิพนธ์ในหัวข้อ การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ เพื่อสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายที่ผลิตจากผ้าทอ ความงามทางด้านศิลปะมาผสมผสานกับแรงบันดาลใจของผู้วิจัย ทำให้ได้ผลงานที่แปลกตา และความโดดเด่นทำให้ผู้ที่พบเห็นมาสามารถจดจำได้ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่นจาก ผ้าทอ

สรุปผลการวิจัย

1. ขอบเขตด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย
 - เครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ 1 คอลเลคชั่นจำนวน 5 ชุด
 - เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดกางเกง 3 ชุด
 - เครื่องแต่งกายชุดไปรเวทจากผ้าทอชุดเดรส 2 ชุด
2. ขอบเขตด้านเวลา
ระยะเวลา 4 เดือน เริ่มตั้งแต่ มกราคม พ.ศ. 2557-พฤษภาคม พ.ศ. 2557
3. ขอบเขตด้านประชากร
 - ผู้บริโภคสตรีวัยรุ่น อยู่ระหว่าง 19-23 ปี ภายในประเทศไทย
พฤติกรรมผู้บริโภคโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและสังเกต

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่น จากผ้าทอ ผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่นจาก ผ้าทอ

ข้อเสนอแนะ

1. การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยรุ่นจาก ผ้าทอ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลรูปแบบ และขั้นตอนการออกแบบเครื่องกาย ซึ่งการเก็บข้อมูล เอกสารเกี่ยวกับการออกแบบนั้น นำมาศึกษา และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการ ซึ่งการเก็บข้อมูลเป็นไปด้วยดีและง่ายต่อการสอบถาม เนื่องจากผู้วิจัยเป็นคนในพื้นที่และผู้เชี่ยวชาญให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
2. ขั้นตอนการทำแบบจำลองมีกระบวนการทำที่ค่อนข้างยากและซับซ้อน หากไม่มีการวางแผนระยะเวลาในการทำแบบจำลองงานอาจล่าช้าไม่เสร็จตามกำหนด ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จำเป็นจะต้องใช้ความพยายาม ความตั้งใจ และอดทนเป็นอย่างดี
3. ขั้นตอนการตัดเย็บค่อนข้างซับซ้อน และมีข้อจำกัดหลายอย่าง ดังนั้นการออกแบบควรคำนึงถึงขั้นตอนการตัดเย็บ
4. การตัดสินใจในการออกแบบควรใช้เหตุผลกับข้อมูลเป็นส่วนประกอบสำคัญในการออกแบบมากกว่าความรู้สึกของตัวเอง
5. การวิจัยไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองได้ทั้งหมด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีความช่วยทั้งในด้านข้อมูลและคำปรึกษาชี้แนะ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรมประเภทหนังสือ

หนังสือทั่วไป

ขจีจรัส ภิรมย์ธรรมศิริ. "ความรู้เกี่ยวกับผ้าไทย" วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 43 (มกราคม-เมษายน) :

จุฑาทิพย์ รัตนระนาพันธ์. 2554. "การเลือกใช้ผ้าและวัสดุตกแต่ง." กรุงเทพมหานคร : สาขาเทคโนโลยี การจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระ นคร. (อัคราณา)

เจียรพรรณ โสภโณ. 2525. ตำราเรียนตัดเสื้อสตรีชุดนพเก้า 2 เรื่องเสื้อสตรี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชาวพิมพ์

ชาคริต โจนารุจิ. "ดีไซน์ตามสไตล์ : การเลือกผ้าให้เหมาะกับรูปทรงและรูปแบบ" แฟชั่นรีวิว. 110 (พฤษภาคม 2535) : 201-203

อัฉรา สโรบล. 2553. ตำราการออกแบบเสื้อผ้า

TCDC (Thailand Creative & Design Center). (2554). บทสรุป "เจาะเทรนด์โลก โดย TCDC" (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์). กรุงเทพฯ: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (สำนักงาน)